

Nephibentis opera Ovidij amatoria, que in hoc
nudatine continentur non habent tamen legi absque
superioris facultate, iuxta ordinacionem tam
PV. OVIDII NASONIS. SVLMONENSIS DE
ARTE AMANDI LIBER PRIMVS INCIPIT.

1

S I QVIS in hoc artem populo non nouit amandi Jesu

- Me legat & lecto carmie doctus amet
Arte citae ueloci rates remoque reguntur movuntur.
Arte leues currus arte regendus amor.
Curribus autumedon: lentisque erat aptus habenis:
Tiphys in æmōia puppe magister erat.
Me uenus artificem tenero præfecit amoris.
Tiphys & autumedon dicar amoris ego.
ille quidem ferus est: & qui mihi saepe repugnat.
Sed puer est: ætas mollis: & apta regi.
P hillyrides pucrum cithara præfecit achillem:
Atque animos molli contulit arte feros.
Qui totiens socios, totiens exterruit hostes,
Creditur annosum pertinuisse senem.
Quas hector sensurus erat: poscente magistro
Verberibus iussas præbuit ille manus.
E acidæ chiron: sum præceptor amoris:
Streuuus uterque puer: natus uterque dea:
S ed tamen & tauri ceruix oneratur aratro;
Frenaque magnanimi dente teruntur equi.
Et mihi cedet amor, quāuis mea uulneret arcu
Pectora: iactatas excutiatque faces.
Quo me sīxit amor: quo me violentius suffit:
Hoc melior facti uulneris ultiro cro.
Non ego phœbe datas ate mihi mentiar artes.
Nec nos aereæ uoce monemur aus.
Non mihi sunt uisæ clios cliosque sorores
Seruant pecudes uallibus ascea tuis.
V sus opis mouet hoc. uati parete perito.
Vera canam: coeptis inater amoris ades.
E ste procul uitet enues in signe pudoris.
Quæque tegis medios instita longa pedes.
Nos uenerem tuē: concessaque fulta canemus.
Inque meo nullum catamen crimen erit:
Principio: quod amare uelis: reperire labora:
Qui noua nunc primum miles in arma uenis:
Proximus huic labor est: placidam exorare puellā
Tertius, ut longo tempore duret amor.
H ic modus. haec nostro signabitur area curru.
Haec erit admissa meta tenenda rota.
D um licet. & loris passim potes ire solutis:
Elige: cui dicas. tu mihi sola places.
H acc tibi non ueniet tenues delapsa per auras.
Quærenda est oculis apta puella tuis.
S cit bene uenator. ceruis ubi retia tendat.
Scit bene: qua frendens ualle mouetur aper:
A ucupibus noti frutices qui sustinet hamos:
Nouit: que' multo pisce natentur aquas:

Jac 831

que

T u quoque materiam longo qui queris amori.
Arte frequens quo sit. disc: puerula loco.
N on ego quærentem uentis dare uela iubebbo.
Nec tibi: ut inuenias: longa terenda uia est.
A ndromedæ perseus nigris portauit ab indiis.
Raptaque plurigio graia puerula uiro.
T ot tibi nanque dabis formosas româ puellas:
Haec habet ut dicas: quicquid in orbe fuit:
Q rata quot segetes: quot hæc methymna racemos
Aequora quot pisces: fronde teguntur aues.
Q uod cælum stellas: tot habet tua româ puellas
Mater & æneæ constat in urbe sua.
S eu cuperis primis: & adhuc crescentibus annis.
Ante oculos ueniet uera puerula tuos.
S iue petis iuuenem: iuuenes tibi mille placebunt.
Cogeris uoti nescius esse tui.
S eu te forte iuuat sera: & sapientior ætas:
Hoc quoque crede mibi: crebrius agimen erit.
T u modo pompeia lentus spatiare sub umbra:
Cum sol herculei terga leonis adit.
A ut ubi muneribus nati sua munera mater
Addidit: externo marmore diuines opus.
N ect tibi uitetur: quæ priscis sparsa tabellis
Porticus: auctoris liuia nomen habet.
Q uaque parare: necem miseris patrueibus ausæ
Belides: & stricto barbarus ense pater.
N ec te protereat ueneri ploratus adonis.
Cultaque iudeo septima sacra uiro.
N eu fuge niligenæ mæphitica sacra iuuenæ,
Multas illa facit: quod fuit ipsa ioui.
E t fora conueniunt: quis credere posset: amori.
Flammaque in arguto sape reperta foro eit.
S ubdita quæ ueneris facto de marmore templo ē
Appias expressis aera pulsat aquis.
I llo sape loco capitur consultus amore.
Quique aliis cauit: non cauet ille sibi.
I llo sape loco desunt sua uerba diserto.
Resque nouæ ueniunt: causaque agenda sua est.
H unc uenus c templis: quæ sunt confinia. ridet.
Qui modo patronus: tam cupit esse cliens.
S ed tu præcipue curuis uenare theatris.
Hæc loca sunt uoto fertiliora tuo.
I lluc inuenies: quod ames: quod ludere possis.
Quodque semel tangas: quodque tenere uelis.
V eredit: itque frequens longum formica per agmē
Granifero solitum dum uehit ore cibū:
A ut: ut apes saltusque suos: & olentia naæ
Pascua per flores: & thima summa uolant:
S ic ruit in celebres cultissima scœmina ludos.
Copia iudicium sape morata mcum est.
S pectatum ueniunt: ueniunt: spectentur ut ipsæ.
Ille locus casti damna pudoris habet.
P rimus sollicitos fecisti romule ludos:

2

Cum iuuit uiduos rapt a sabina uiros:
Tunc neque marmoreo pendebant uela teatro,
Nec fuerant liquido pulpita rubra croco
Illic quas tulerant nemorosa palatia: frondes
Simpliciter posita. scena sine arte fuit.
In gradibus sed sit populus de cespite factis:
Qualibet hirsuta fronde tegente comas.
Respiciunt oculis que nota si quisque puellam
Quam uelit. & tacito pectore multa mouet.
Dumque rudem praebere modum tibi cine thusco
Lydius æquatam ter pede pulsat humum:
In medio plausu: plausus tunc arte carebat:
Rex populo prædæ signa petenda dedit.
Protinus exiliunt: animum clamore satentes:
Virginibus cupidas iniuntque manus:
Vt fugiunt aquilas timidissima turba columbae:
Vt que fugit uisos agna nouella lupos:
Si illi timuere uiros sine lege ruentes:
Constitit in nulla: qui fuit ante color.
Nam timor unus erat: facies non una timoris:
Pars laniat crines: pars sine mente sedet.
AItera moesta sedet: frustra uocat altera matrem.
Haec queritur: stupet haec: haec fugit. illa manet
Ducuntur raptæ: genialis præda puellæ:
Et potuit multis ipse decere pudor.
Si qua repugnabat nimium: comitemque negabat
Sublatam cupido uir tulit ipse sinu.
Antique ita: quid teneros lachrymis corrupis ocellos
Quid matris pater est: hoc tibi dixit ero.
Romule militibus scisti dare commoda solus.
Haec mihi si dederis commoda: miles ero.
Scilicet ex illo solemnia more theatra:
Nunc quoque formosis insidiosa manent.
Ne te nobilium fugiat certamen equorum:
Multus capax populi commoda circus habet.
Nihil opus est digitu per quos arcana loquaris.
Nec tibi per natus accipienda nota est.
Proximus ad dominum nullo prohibente sedeto,
Iunge tuum lateri. quam potes: usque latus.
Et bene: te cogit: si nolit: linea: iungi:
Qua tibi tangenda est lege puella loci.
Hic tibi queratur socii sermonis origo.
Et moueant primos publica uerba sonos:
Cuius equi ueniant: facito: studiose iequiras
Nec mora. quisquis erit. cui fauet illa: faue.
Actum pompa frequens certantibus ibit ephebis
Tu ueneri dominæ plaudere fauente manu.
Vitque fit: in gremium puluis si forte puellæ
Deciderit: digitis excutiendus erit.
Et: si nullus erit puluis: tamen excute nullum.
Quælibet officio causa sit apta tuo.
Pallia si terræ nimium demissa iacebunt:
Collige: & in munda sedulus effer humo.

- P rotinus officii precium patiente puella:
Contingens oculis crura uidenda tuis.
- R espice præterea: post uos quicunque sedebit:
Ne premat opposito mollia terga genu.
- P arua leues capiunt animos. fuit utile multis
Puluinar facilis composuisse manu.
- P rofuit & tenui uentos mouisse flabello:
Et caua sub tenebris scanna dedisse pedem:
- H os aditus circusque nouo præbebit amori.
Sparsaque sollicito tristis arena foro.
- I lla saepè puer ueneris pugnauit arena:
Et qui spectauit uulnera: uulnus habet.
- D um loquitur tangitque manu: poscitque libellū.
Et querit posito pignore: uincat eter:
- S autius ingemuit: telumque uolatile sensit.
Et pars spectati uulneris ipse fuit.
- Q uid modo. cum belli naualis imagine cæsa
Peridicas induxit: cecropidasque rates?
- N empis ab utroque mari iuuenes: ab utroq; pullæ.
Venere: atque ingens orbis in urbe fuit.
- Q uis non inuenit turbā: quod amaret in illa?
Heu heu quā multos aduena torsit amor.
- E cce parat cæsar: domito quod defuit orbi
Addere nunc oriens ultime nosfer eris.
- P arthe dabis poenæ. crassi gaudere sepulti.
Signaque barbaricas non bene passa manus.
- V itor adelt: primisque ducē profitetur in annis.
Bellaque non puer tractat agenda puer
- P arcite natales timidi numerare deorum.
Cæsaribus uirtus contigit ante diem.
- I ngenium cælestis suis uelocius annis
Surgit. & ignauæ fert mala damna moræ;
- P arvus erat. manibusque suis tirynthius angues
Pressit. & in cunis iam ioue dignus erat.
- N ùc quoque: qui nuper es. tatus cumbacche fuisti
Quum timuit thyrsos india uicta tuos.
- A uspiciis animisque patris puer arma mouebis.
Et uinces armis: auspiciisque patris.
- T ale rudimentum tanto sub nomine debes
Nunc iuuenum princeps: deinde futura senum:
- C um tibi sint fratres: fratres ulciscere læsos.
Cumque pater tibi sit: iura tenere patris.
- P ræbuit arma tibi genitor patriæque tuusque.
Hostis ab inuito regna parente rapit.
- T u pia tela feres: sceleratas ille sagittas.
Stabit pro signis iusque piumque tuis.
- V incuntur parti causa uincantur & armis.
Eoas latio dux meus addat opes.
- M arisque pater: cæsarque pater date numen eunti:
Est deus e nobis alter. & alter erit.
- A uguror, en uinces uotiuaque carmina reddā:
Et magno nobis ore sonandus eris.
- C onsistes. aciemque meis hortabere uerbis.

O desinit animis non mea uerba tuis.

T ergaque parthorum: romanaque pectora dicā
Tela que ab auerso que facit hostis equo.

Q uid fugis: ut uincas: quid uictos parte relinquis:
Parthe malum iam nunc mars tuus omen habet

E ideo erit illa dies: qua tu pulcherrime rerū
Quatuor in niueis aureus ibis equis.

I bunt ante duces onerati colla catenī:
Ne possint tuti: qua prius: esse fuga

S pectabunt iuuenes lāti: mixte que puellæ
Diffundetque animos omnibus illa dies.

A tque aliqua ex illis: dum regnum nomia queret:
Quæ loca: qui montes: quæ ue ferantur aquæ:

O mnia respōde: nec tantum si qua rogabit,
Et quæ nescieris: ut bene nota refer.

H ic est euphrates præcinctus arundine frontem.
Qui coma dependet cerula tigris erit.

H os fac armenios. hæc est danacia percis.
Vrbs in achæmeniis uallibus illa fuit.

I lle. uel ille duces. & erunt quæ nomina dicas:
Si poteris: uere. si minus apta tamen.

D ant etiam positis aditum conuiuia mensis.
Est aliquid prater uina: quod inde petas.

S æpe illic positus teneris adducta lacertis
Purpureus bacchi cornua pressit amor.

V inaque cum bibulas sparsere cupidinis alas:
Permanet: & capto stat grauis illa loco.

I lle quidem pennas uelociter excutit uidas.
Sed tamen aspergi pectus amore nocet.

V ina parant animos: faciuntque coloribus aptos.
Cura fugit multo: diluiturque mero.

T unc ueniunt risus. tum pauper cornua sumit.
Tunc dolor & curæ: ruga que frontis abit.

T unc aperit mentes æuo rarissima nostro
Simplicitas: artes excutiente deo.

I lluc saepe animos iuuenum rapuere puellæ:
Et uenus in ignis. ignis in igne fuit.

H ic tu fallaci nimium ne crede lucernæ:
Iudicio formæ noxque: merumque nocet

L uce deos: cœloque paris spectauit aperto:
Quum dixit ueneri. uincis utraque uenus.

N octe latent mendæ. uitioque ignoscitur omni.

H ora que formosam quamlibet illa facit.

C onsole de gemmis distincta murice lana.
Consule de facie: corporibusque diem.

Q uid tibi fecimicos coetus uenatibus aptos
Enumerem: numero cedet arena mco.

Q uid referam baias: prætexaque littora uelis:
Et: quæ de calido sulfure fumat: aquam:

H ic aliquis uulnus referens in pectore dixit:
Non hæc ut fama est: uanda salubris erat.

E cce suburbanæ templum nemorale dianæ.
Para que per gladios regna nocente manu

Illa quod est uirgo: quod tela cupidinis odit.
Multus dedit populo uulnera: multa dabit.

- Acteūs fide legas: quod ames: ubi retia po
Præcepit iparibus uecta thalia modis. naf
Nunc tibi quæ placuit; q̄s sit capienda per ar
Dicere præcipue molior artis opus. tes:
Quisquis ubique uiri facilcs aduertit mentes.
Pollicitis que fauens uulgas adesto meis.
Prima tuæ menti ueniat fiducia: cunctas
posse capi. capies. tu modo tende plegas:
Vere prius uolucres raccant, æstate cicadæ.
Mænalius lepori det sua terga canis.
Fœmina quam iuueni blande tentata repugnet:
Hæc quoque: quam poteris credere nolle: uolet.
Vtque uiro fortius uenus: sic grata puellæ.
Vir male dissimulat. teftius illa cupit
Conueniat maribus: ne quam nos ante rogemus.
Fœmina iam partes uicta rogantis agit.
Mollibus in pratis admugit fœmina tauro.
Fœmina cornipedi sèper adhincit equo.
Fortior in nobis. nec tam furiosa libido est.
Legitimum finem flamma uirilis habet.
Vibrida quid rescram: uetito quæ fratri amor.
Arsit: & est laqueo fortiter ulta nefas.
Myrrha patrem, sed non ut filia debet amauit.
Et nunc obducto cortice pressa latet.
Illi lachrymis: quas arbor fudit odora
Vngimur: & dominæ nomina gutta tenet.
Foris sub umbrosis nemorosæ uallibus idæ.
Candidus armenti gloria taurus erat:
Signatus tenui media inter cornua uirga.
Vna fuit labes. cætera lactis erant.
Illum gnostiades: sidoniadesque iuuencæ
Optarunt tergo sustinuisse suo.
Pasiphæ fieri gaudebat adultera tauri:
Inuidia formolas oderat illa boues.
Nota cano. non hoc: quæ centum sustinet urbes:
Quamuis sit mendax: creta negare potest.
Pla nouas frondes: & prata tenerima lauro
Fertur in assueta subsecuisse manu.
It comes armentis. nec ituram cura moratur
Coniugis: & minos a boue uictus erat.
Quid tibi pasiphæ preciosas sumere uestes:
Ille tuus nullas sentit adulter opes.
Quid tibi cum speculo montana armenta petenti:
Quid totiens positas singis inepta comas
Rede tamen speculo: quod te negat esse iuuencæ.
Quam cuperes fronti cornua natuæ.
Iue placet minos: nullus queratur adulter:
Siue uirum mauis fallere: falle uir.
In nemus & saltus thalamo regina relicto
Fertur. ut aonio concita baccha deo.

- A** h quotiens uultu uaccam spectauit iniquo:
Et dixit domino cur placet ista meo
A spice ut ante ipsum teneris exultat in herbis.
Nec dubito quin se stulta decere putet.
D ixit & ingenti iam duduim de grege duci
Iussit & in meritam sub iuga curua trahi:
A ut eadem ante aras: cōmentaque sacra coegit
Et tenuit laeta pellicis exta manu:
P ellicibus quotiens placuit numina cæsis:
Atque ait exta tenens. ite. placete meo:
E t modo se fieri europam: modo postulatio:
Altera quod bos est. altera uecta boue.
H anc tamen impleuit uacca deceptus acerna
Dux gregis: & partu proditus auctor erat.
C ressa thycsteo si se abstinuisse amore.
Ah quantum est uni posse placere uiro:
N on medium rapuisset iter: curruque retorto
Auroram uensis phœbus adisset equis.
F ilia purpureos niso futura capillos
Puppe cadens celsa facta refertur auis:
A ltera scylla maris monstrum medicamine cîrces
Pubi premit rapidos: in guinibusque canes.
Q ui martem terra. neptunum effugit in undis:
Coniugis atrides uictima dira fuit.
C ui non defleta est ephyræ flamma creusa:
Et necc natoruin sanguinolenta parenst.
F leuit amynthorides per inania lumina phœnix:
Hippolytum rapidi diripiuitis equi.
Q uid fodis in critis phineu sua lumina natis:
Præna reuersura est in caput ista tuum.
O mnia fæminea sunt ista libidine mota.
Acrior est nota: plusque furoris habet.
E rgo age ne dubita cunctas superare pueras.
Vix erit e multis quæ neget una tibi.
Q uæ dant quæque negat: gaudet tamen eē rogatæ
Ut iam fallaris: tuta repulsa tua est
S ed cur fallaris: cum sit noua grata uoluptas:
Et capiant animos plus aliena suis.
F erilior seges est alienis semper in agris:
Vicinumque pecus gradius uber habet.
S ed prius ancillam captatæ nosse pueræ
Cura sit: accessus molliter ista tuos.
P roxima consiliis dominæ sit ut illa uideto.
Neue parum tacitis conscientia fida iocis.
H anc tu pollicitis: hanc tu corrumpe rogando:
Quod petis: ex facili: si uolet illa: feres.
I illa legit tempus. medici quoque tempora seruat
Quo facilis dominæ mens sit: & apta capi.
M ens erit apta capi tunc: cum letissima rerū:
Ut seges in pingui luxuriabit humo.
Pectorum dum gaudent. nec sunt astricta dolore
Ipsa patent. blanda tum subit arte uenus.
T unc cum tristis erat: defensa est ilion armis.

Militibus grauidum læta recepit equum:
Dum quoque tetanda est: quū pellitc læsa dolebit.
Tunc facies: opera ne sit in ulta tua.
Hanc matutinos peetens ancilla capillos
Incitet. & uelo remigis adat opem.
Et secum tenui suspirans murmure dicit.
Ut puto: non poteris ipsa referre uicem.
Tunc de te narret, tunc persuadentia uerba
Addat & insano iuret amore mori:
Sed propera: ne uela cadant: ire que residant.
Ut fragilis gracieles interit ira mora.
Quærisan hanc ipsam proposituolare ministram.
Talibus admisis alea grandis ineſt
Hec ad concubitum sit sedula. tardior illa.
Hæc dominæ munus temperat illa sibi.
Casus in euentus est. licet hic indulgeat ausis.
Consilium tamen est al. stinuisse meum
Non ego per præceps: & acuta cacumina uadam
Nec iuuenum quisquā me duce captus erit.
Si tamen illa tibi dum dat: recipitque tabellas:
Corpore non tantum: sed dulitate placet.
Fac, domina potiare prius. comes illa sequetur.
Non tibi ab ancilla est incipienda uenus.
Hoc unum moneo: si quid modo creditur arti:
Ne dea dicta rapax per mare uentus agat.
Aut nunquam tentes: aut perfice. tollitur index:
Quum semel in partem criminis illa uenit.
Non auis utiliter uiscatis effugit alis.
Non bene de laxis casib⁹ exit aper.
Sautius arepto pīscis retinetur ab haimo.
Opprime tentatam nec nisi uictor abi.
Tunc neque te prodet: communi noxia culpa.
Factaque erunt dominæ dictaque nota tibi.
Sed bene celatur: bene si celabitur index:
Notitia suberit semper amica tuae.
Tempora qui solis operosa coalentibus arua
Fallitur & nautis aspicienda putat.
Nec semper credenda ceres fallacibus aruis
Nec semper uiridi concaua puppis aquæ.
Nec teneras tutum est semper captare puellas.
Sæpe dato melius tempore fiet idem.
Siue dies suberit natalis: siue calendæ:
Quas uenerem marti continuasse iuuat:
Siue erit ornatus non ut fuit ante: sigillis:
Sed regum positascircus habebit opes:
Differt opus: tunc tristis hyems, tunc pleiaðes istat:
Tunc & in æquorea mergitur ædus aqua.
Tunc bene desinitur. tunc si quis creditur alto:
Vix tenuit laceræ naufraga membra ratis.
Tunc licet: incipias: qua flebilis halia luce
Vulneribus latuis sanguinolēta fuit.
Quaque die redeunt rebus minus apta gerendis
Culta palestino septima festa uiro.

- M**agna supersticio tibi sit natalis amicæ?
 Quaque aliquid dandum est; illa sit atra dies.
Cum bene uitaris. tamen ausfert. inuenit artem
 Fœmina qua cupidi carpat amantis opes:
Istitor ad dominam ueniet discinctus emacem:
 Expediet merces teque sedente suas.
Quas illa: inspicias: sapere ut uideare: rogabit.
 Oscula deinde dabit: deinde rogabit: emas
Hoc fore contentam multos iurabit in annos.
 Nunc opus esse sibi. nunc bene dicet emi.
Si non esse domi: quos des cessabere nummos
 Littera poscetur. nec didicisse iuuat.
Quid quasi natali quum possit munera libo?
 Et quotiens opus est: nascitur illa sibi?
Quid cum mendaci dano mœstissima plorat?
 Elapsusque caua fingitur aura lapis?
Multa rogan tradenda sibi. data reddere nolunt:
 Perdis. & in damno gratia nulla tuo est:
Nomihi sacrilegas meretricum ut persequatur artes
 Cum totidem linguis sint satis ora decem.
Cura uadum tentet rasis infusa tabellis.
 Cœta tuæ primū conscia mentis erit.
Blanditias ferat illa tuas: imitataque amantū
 Verba: nec exiguae quisquis es adde preces.
Hectora donauit priamo prece motus achylles.
 Flectitur iratus uoce rogante deus.
Promittas facito. quid enim promittere laedit
 Pollicitis diues quilibet esse potest.
Spes tenet in tempus: semel est si credita: longum:
 Illa quidem fallax. sed tamen apta dea est.
Si dederis quicquam: poteris ratione relinquī
 Præteritum tulerit: perdideritque nihil.
Et: quod non dederis: semper uideare daturus
 Sic dominum iterilis saepe fefellit ager.
Sic: ne perdidere: non cessat perdere lusos.
 Et reuocat cupiditas alea saepe manus:
Hic opus: hic labor. est: primū sine munere iungi
 Si dederit gratis: quæ dedit: usque dabit.
Ergo eat. & blandis peraretur littera uerbis.
 Exploretque animos: primaque tentet iter
Littera cydippen pomo perlata fefellit:
 Insciaque est uerbis capta puella suis.
Disce bonas artes: moneo: romana iuuentus:
 Non tantum trepidos ut tueare reos.
Quam populus: iudexque grauis: lectusque senato
 Iam dabit eloquio uicta puella manus.
Sed latcant uires. nec sis in fronte disertus.
 Effugeant uoces uerba molesta tuæ.
Quis: nisi mentis inops teneræ declamat amicæ.
 Sæpe ualens odii littera causa fuit.
Sit tibi creditibilis sermo. consuetaque ueba:
 Blanda tamen: præsens ut uideare loqui.
Si non accipiet scriptum: ille cunctque remittet:

- Pw da*
- Lecturam spera: propositumque tene.
T empore difficiles ueniunt ad aratra iuueni.
Tempore lenta pati frena docentur equi.
F erreus assiduo consumitur annulus usu.
Interit assidua uomer aduncus humo.
Q uid magis est durum saxo: quid mollius unda?
Dura tamen molli saxa cauantur aqua.
P enelopen ipsam: perstes modo tempore uinces.
Capta uides sero pergamma: capta tamen.
L egerit & nolit rescribere: cogere noli.
Tu modo blanditias fac legat ipsa tuas:
Q uae uoluit legisse: uolet rescribere lectis.
Per numeros ueniunt ista: gradusque suos.
F orsitam & primo ueniet tibi littera tristis:
Quæque roget: ne se solicitare uelis.
Q uod rogat illa: timet: quod nō rogat: optat ut iste
Insequere. & uoti postmodo compos eris.
I nterca siue illa toro resupina feratur.
Lecticam dominæ dissimulantur adi.
N eue aliquis uerbis odiosas afferat auris:
Quam potes ambiguis callidus abde notis.
S eu pedibus uacuis illi spatiofa teretur.
Porticas hic socias tu quoque iunge moras:
E t modo præcedas: facito. modo terga lequaris
Et modo festines: & modo lentus eas.
N ectibi de mediis aliquot transire columnas
Sit pudor: & lateri cōtinuallè latus.
N ec sine te curuo sedeat speciosa theatro
Quod spectes. humeris affret illa suis.
I llam respicias illam mire re licebit.
Multa supercilium: multa loquare notis:
E t plaudas aliquo mimo saltante: puellæ:
Et faucas illi: quisquis agatur amans.
Q uum surget surges. donec sedet illa: sedebis.
Arbitrio dominæ tempora perde tuae.
S ed tibi nec ferro placet torquere capillos.
Nec tua mordaci pumice crura teras:
I sta iube faciant: quorum cybelia mater
Concinitur phrygiis exululata modis
F orma uiros neglecta decet. minoida theseus:
Abstulit a nulla tempora comptus acu.
H ippolytū phædra. nec erat bene cōptus: amauit:
Pura deæ filius aptus adonis erat.
M unditiae placeant fuscetur corpora campo:
Sit bene conueniens: & sine labe toga:
L inguaque nec rigeat careant rubigine dentes
Nec uagus in laxa pes tibi pelle natet.
N ec male deformet rigidos tonsura capillos:
Sit coma: sit docta barba resecta manu.
E t nihil emineat & fint sine sordibus unguis:
Inque caua nullus sit tibi nare pilus:
N ec male odorati sit tristis anhelitus oris:
Nec lædat nares uirque paterque gregis.

- C**ætera lasciuæ faciant concede puellæ.
 Et si quis male uir que fit ha bere uirum.
Ecce suum uatem liber uocat: hic quoq; amantes
 Adiuuat:& flammæ:qua calet ipse:fauet:
Gnosis in ignotis amens errabat arenis:
 Qua breuis æquoreis dia feritur aquis
Vtque erat e somno tunica uelata recincta
 Nuda peream: croceas irreligata comas:
Thesca crudelem surdas clamabat ad undas:
 Indigno teneras imbre rigante genas:
Clamabat: flebatque simul: sed utrumque decebat
 Nec facta est lachrymis turpior illa suis.
Iamque iterum tūdēs mollissima pectora palmis:
 Perfidus ille abiit. quid mihi fiet? ait.
Quid mibi fiet? ait. sonuerunt cymbala toto
 Littora. & attonita tympana pulsa manu.
Excidit illa metu: rupitque nouissima verba.
 Nullus in exanimi corpore sanguis erat.
Ecce mimallonides sparlis in terga capillis.
 Ecce leues satyri præuia turba dei.
Ebris ecce senex pando silenus asello
 Vix sedet:& pressas continent arte iubas.
Dum sequitur bacchus. bacchæ fugiuntq; petuntq;
 Quadrupedem ferula dum malus urget eques
In caput aurito cecidit delapsus asello.
 Clamarunt satyri. surge age. surge pater.
Iam deus in currū: quē summū texerat uīs:
 Tigribus adiunctis aurea lora dabat.
Et color:& theseus:& uox abiere puellæ.
 Terque fugam petuit: terque retenta metu.
Horruit: ut steriles: agitat quas uentus: a iste
 Ut leuis in madida canna palude tremit:
Cui deus. en adsum tibi cura fidelior inquit:
 Pone metum: bacchi gnosias uxor eris:
Munus habe cœlum: cœli spectabere sydus
 Sæpc reges dubiam cressa puella ratem.
Dixit. & e currū: ne tigres ille timeret:
 Desiliit. imposito cessit arena pede.
Implicitamque sinu neq; enim pugnare ualebat
 Abstulit: ut facile est omnia posse deo.
Pars hymenea canunt. pars euchie euchie clamat
 Sic coeunt sacro nuptio deusque toro.
Ergo: ubi contingint positi tibi munera bacchi:
 Atque erit in socii scemina parte tori.
Nyctileumque patré: nocturnaque sacra precare:
 Ne iubent capiti uina nocere tuo.
Hic tibi multa licet sermone latentia tecto
 Dicere: quæ dici sentiat illa sibi.
Blanditiasque leues tenui perscribere uino:
 Ut dominam in mensa se legat illa tuam.
Autque oculos oculis spectare facentibus ignem.
 Saepē tacens uocem: uerbaque uultus habet
Fac primum rapias illius tacta labellis

Pocula. quaque bibit parte puella. bibas.
E t quemcunque cibum dğitis libauerit illa:
Tu pete: dumque petes: sit tibi tacta manus:
S int etiam tua uota uiro placuisse puellæ.
Vtilior uotis factus amicus erit.
H uic: si forte bibes. sortem concede priorem:
Huic detur capiti missa corona tuo.
S iue sit inferior: seu par: prior omnia sumat.
Ne dubites illi uerba secunda loqui.
L uta frequensque uia est per amici fallere nomen
Tuta frequensque licet sit uia: crimen habet.
I nde propinato nimis multa propinet:
Et sibi mandatis plura uidenda putet.
C erta tibi anobis dabitur mensura bibendi.
Officium præstent mensque pedesque suum.
I urgia præcipue uino stimulata caueto:
Et nimis faciles ad fera bella manus.
O ccidit eurythion stulte data uina bibendo:
Aptior est dulci mensa: merumque ioco.
S i uox est: canta. si mollia brachia salta.
Et quacunque potes dote placere: place:
E brietas ut uera nocet: sic ~~uera~~ iuuabit.
Fac titubet bleso subdola lingua sono.
E t quicquid dices: faciesue proteruius æquo:
Credatur nimis causa fuisse metum.
E t bene dic dominæ. bene cum quo dormiet illa:
Sed male sic tacita mente precare uiro.
A t cum discedet mensa coniuua relicta:
Ipsa tibi accessus turba locumque dabit.
I nsere te turbe: leuiterque admotus eunti
Velle latus digitis: & pede tange pedem.
C olloquii iam tempus adestruge rustice longe
Hinc pudor. audacem sorsque uenustusque iuuant:
N on tua sub nostras ueniet facundia leges:
Fac tantum cupias. sponte disertus eris.
E st & agendus amans: imitadaque uulnera uerbis
Hic tibi queratur qualibet arte fides.
N on credi labor est sibi queque uidetur amanda.
Pessima sit nulli non sua forma placet.
S æpe tamen uere cœpit simulator amare.
Sæpe quod incipiens sinxerat esse fuit.
Q uo magis o faciles imitantibus este puellæ.
Fiet amor uerus: qui modo fictus erat.
B landitiis animum furtim deprendere fas est:
Vt pendens liquida ripa subditur aqua.
N ec faciem. nec te pidgeat laudare capillos:
Et teretes digitos: exiguumque pedem.
D electant etiam casta: præconia formæ.
Virginibus curæ: grataque forma suæ.
N am cur in phrygiis iunonem: & palladas siluis
Nunc quoque iudicium non tenuisse pudet.
L audatis ostendit auis iunonia pennas.
Si tacitus spectes: illa recondet opes.

7

A ttenuant iuuenium uigilata corpora noctes.
Curaque: & immenso qui sit amore dolor.
V tuoto potiare tuo; miserabilis esto.
Ut: qui te uideat: dicere possit: amas.
C onquerar: an moneam nustum fas esse: nephastus:
Nomen amicitiae: nomen inane fides.
H ei mihi non tutu est: quod ames laudare sodali
Cum tibi laudanti credidit: ille subit.
A tnon actorides lectum temerauit achillis.
Quantum ad pirithoum phedra pudica fuit.
H erminem pylades qua pallida phœbus amauit
Quodque tibi geminus tyndari castor erat.
S i quis idem sperat: laturas poma myricas
Speret: & e medio flumine mella petat.
N il: nisi turpe iuuat. curae est sua cuique uoluptas.
Hæc quoque ab alterius grata dolore uenit.
H eu facinus. non est hostis metuendus amanti.
Quos credis fidos: effuge. tutus eris.
C ognatum: fratremque caue: fidumque sodalem.
Præbebit ueros hæc tibi turba metus.
F initurus eram. sed sunt diuersa puellis
Pectora. mille animos excipe mille modis.
N ec tellus eadem parit omnia. uitibus illa
Conuenit. hæc oleis. hic bene farra uirent.
P ectoribus mores tot sūt: quot in orbe figuræ.
Qui sapit: innumeris moribus aptus erit.
V tque leuis proteus modo se tenuebat in undas
Nunc leo: nunc arbor: nunc erat hirtus aper.
H ic iaculo pisces. illic rapiuntur ab hamis.
H os caua contento retia fune trahunt.
N ectibi conueniet cunctos modus unus ad annos
Longius insidia curua uidebit anus.
S i doctus uideare rudi. petulansue prudenti.
Diffidet misere protinus illa sibi.
I nde fit: ut: quæ se timuit committere honesto.
Vilis ad amplexus inferioris eat.
P ars superat coepi. pax est ex hausta laboris.
H ic teneat nostras ancora iacta rates.

PV.OVI.NA.SVL:DE AR.AMAN.LIBER.II.

Icite io pæan. & io bis dicitæ pæan.
Decidit in cassis præda petita meos.
Latus amans donec uiridi mea carmi
na palma.

P ræferor ascræo: mæonioque seni
T alis ab artiferis priameius hospes amyclis
Candida cum rapta coniuge uela dabat.
T alis erat: qui te curru uictore ferebat
Vecta peragrinis hyppodamia rotis:
Q uid properas iuuenis: mediis tua pinus in undis
Nauigat: & longe: que peto: portus abest.
N on satis inuenisse tibi est me uate puellam.

Arte mea capta est: arte tenenda mea est:
Nec minor est uirtus: quæ querere pacta tueri.
Casus inest illic, hic erit artis opus.
Nunc mihi si quando: puer & cythareæ fauete.
Nunc erato nam tu nomen amoris habes.
Magna paro: quas poscit amor remanere per artes:
Dicere tam uasto peruagus orbe puer.
Etleuis est: & habet geminas: quibus euiolet alas:
Difficile est illis imposuisse moxum. *A*
Hospitis effugio præcluferat omnia minos.
Audacem pennis repperit ille uiam.
Dædalus ut clausit comceptum crimine matris
Semibouemque uirum: semiuirumque bouem:
Sit modus exilio dixit iustissime minos.
Accipiet cineres terra paterna meos.
Et quoniam in patria fatis agitatus iniquis
Vivere non potui: da mihi posse mori.
Da redditum puerο. senis est si gratia uelis.
Sinon uis puerο parcere. parce seni.
Dirixerat hæc. sed & hæc: & multo plura licebat
Dicere at egressus non dabat ille uiro
Quod simula sensit. nunc nūc odædale dixit
Materiam: quas sis ingeniosus: habes.
Poffidet & terras. & possidet æquora minos:
Nec tellus nostræ. nec patet unda fugæ.
Restat inter coeli. coelo tentabimus ire.
Da ueniam cæpto iuppiter alme meo.
Non ego sydereas affecto tangere sedes.
Qua fugiam dominum: nulla. nisi ista uia est.
Per stygia detur iter. stygia transibiimus undas
Sunt mihi naturæ iura nouanda meæ.
Ingenium malo. sæpe mouent. quis cedere unq
Aereas hominem carpere posse uias:
Remigium uolucrum disponit in ordine pennas
Et leue per linī uincula nectit opus.
Imaque pars ceris astringitur igne solutis.
Finitusque nouæ iam labor artis erat.
Tractabat ceramque puer: pennasque renidens
Nescius hæc humeris arma parata suis.
Qui pater his inquit patria est adeunda carinis
Hac nobis minos effugiendus ope.
Aera non potuit minos: alia omnia clausit.
Qua licet inuentis aera rumpe meis.
Sed tibi non uirgo tegeæa: comesque bootes.
Ensifer orion aspiciendus erit.
Mepennis sectare datis: ego præiuus ibo.
Sit tibi cura sequi. me duce tutus es.
Nam siue æthereas uicino sole per auro
Ibimus: impatiens cæra caloris erit.
Siue humiles propriore freto iactabimus alas:
Mobilis æquoreis penna madescet aquis:
Inter utrunque uola: uentos quoque nate caueto:
Quaque ferent auræ: uela secunda dato:

- Dum monet: aptat opus puerο: monstratq; moueri
Erudit insumas ut sua mater aues.
- Inde sibi factas humeris accommodat alas.
Perque nouum timide corpora librat iter.
- Iamque uolaturus paruo dedit oscula nato.
Nec patriæ lachrymas continuere genæ.
- Monte minor collis campi erat altior æquis.
Hinc data sunt miserae corpora bina fugæ.
- Etmouet ipse suas: & nati respicit alas.
Dædalus & cursus sustinet usque suos.
- Iamque nouum delectat iter. positoque timore
Icarus audaci fortius arte uolat.
- Hos aliquis tremula dum captat arundine pisces
Vidit & in cœptum dextra reliquit opus.
- Iam sams a leua fuera tna xosque relictae:
Et paros: & clario delos amata deo.
- Extra lebynthos erat. siluisq; umbrosa pachyne
Cictaque piscolis astyphalæa uadis.
- Quum puer incautis nimium temerarius armis
Altius egit iter: deseruitque patrem.
- Vincla labant: & cæra deo propiore liqueficit:
Nec tenues uenti brachia mora tenent.
- Territus a summo despexit in æquora cœlo:
Nox oculis pauido uenit ab orta metu.
- Abuerant cære nudos quatit ille lacertos:
Et trepidat nec quo sustineatur habet.
- Decidit atque cadens pater o pater auferor inquit:
Clauerunt uirides ora loquentis aquæ.
- Atpater infelix. non iam pater icare clamat:
Icare clamat ubi es: quoue sub axe uolas:
- Icare clamabat. pennas aspexit in undis.
Ossa tegit tellus. æquora nomen habent:
- Non potuit minos hominiis compescere pennas
Ipse deum uolucrem detinuisse paro.
- Fallitur emonias si quis decurrit ad artes:
Datque quod a teneri fronti reuelliit equi:
- Non facient ut uiuat amor medcides herbae:
Mixtaque cum magicis marfa uenena sonis.
- Phasias æsonidem. circe tenuisset ulixem:
Si modo seruari carmine possit amor.
- Nec data profuerint pallentia philtra puellis:
Philtra nocent animis. uimque furoris habent:
- Sit procul omne nefas: ut ameris: amabilis elto:
Quod tibi non facies solaue forma dabit.
- Sit licet antiquo nereus adamatus homero:
Naiadumque tener crimine captus hylas:
- Et dominam teneas: nec te mirere relictum:
Ingenit dotes corporis adde bonis.
- Forma bonū fragile est. quātūq; accedit ad ånos
Fit minor. & spacio carpitur illa suo.
- Nec semper uiolæ. nec semper lilia florent.
Et riget amissa spina relicta rosa.
- Et tibi iam uenient cani formose capilli.

Iam uenient rugae: quae tibi corpus arent:
Iam molire animum quid duret. & astrue formā.
Solus ad extremos permanet ille rogos.
Nec leuis ingenuas pectus coluisse per artes
Cura sit: & linguas edidicisse duas.
Non formosus erat. sed erat facundus ulyxes
Et tamen æquoreas torsit amore deas.
Ah quotiens illum doluit properare calypso.
Remigioque aptas esse negauit aquas.
Hæc troiae casus iterumque iterumque rogabat:
Ille referre aliter saepe solebat idem.
Littore constiterant. illic quoque pulchra calypso
Exigit othrysii facta cruenta ducis.
Ille leui uirga: uirgam nam forte tenebat:
Quod rogat: in ipso littore pingit opus.
Hic inquit troia est. muros in littore fecit.
Hic tibi sit simois. haec mea castra puta
Campus erat. campum fecit: quæ cæde dolonis
Sparsimus: æmonias dū uigil optat equos.
Illic sithonii fuerant tentoria rhesi.
Hac ego sum captis nocte reuersus equis.
Pluraque pingebat: subitus cum pergama fluctus
Abstulit. & rhesi cum duce castra suo.
Tum dea quas inquit fidas tibi credis ituro?
Perdiderint undæ nomina quanta uides?
Ergo age fallaci timide confide figuræ
Quis uis es atque aliquid corpore pluris habe
Dextra præcipue capit indulgentia mentes.
Asperitas odium: scœuaque bella mouet.
Odimus accipit rem: quia uiuit semper in armis:
Et pauidum solitos in pecus ire lupos.
Ac caret insidiis hominum: quia mitis irudo est.
Quasque colat turres chaonis ales habet.
Esse procul lites: & amare prælia linguae.
Dulcibus est uerbis mollis alendus amor:
Lite fugant nuptæque uiros: nuptasque mariti
Inque uicem credunt rem sibi semper agi.
Hoc deceat uxores: dos & uxoria lites.
Audiat optatos semper amica sonos.
Non legis iussu lectum uenistis in unum:
Fungitur in uobis munere legis amor.
Blanditias molles: auresque iuuantia uerba
Affer: ut ad uentu læta sit ipsa tuo.
Non ego diuitibus uenio præceptor amandi.
Nil opus est illi: qui dabit: arte mea.
Secum habet ingenium: qui: cum libet: accipe: dici
Cedimus: inuentis plus habet ille meis.
Pauperibus uates ego sum: quia pauper amauit.
Cum dare non possem munera: uerba dabam.
Pauper amet caute. timeat maledicere pauper.
Multaque diuitibus non patienda ferat
Me iratum memini dominetur basse capillos.
Haec mihi quam multos abstulit ira dies.

9

Nec puto nec sensi tunicam laniasse sed illa
Dixerat & precio est ipsa redempta meo.
A tuos: si sapitis: uestri peccata magistri
Effugite: & culpae damna timete meæ.
P raelia cum parthis: cum culta pax sit amica:
Et iocus: & causas quicquid amoris habet.
S in nec blâda sati: nec erit tibi comis amica
Perfer. & obdura postmodo mitis erit.
F lectitur obsequio curuatus ab arbore ramus.
Franges: si uires experiere tuas.
O bsequio tranâtur aquæ: nec uicere possis
Flumina si contra: quam rapit unda: nates.
O bsequium tigresque domat: tumidesque leones:
Rustica paulatim taurus aratra subit.
Q uid fuit asperius non acrina atalanta:
Succubuit meritis trux tamen illa uiri.
S æpe suos casus: imitata facta puellæ
Flesse sub arboribus mimalionia ferunt.
S æpe tulit iuslo fallentia retia collo.
Sæpe fera toruos cuspidé fixit apes.
S ensit & hylæi contentum sautius arcum:
Sed tamen hoc arcu notior alter erat.
N on te mænalias armatum scandere silvas
Nec iubeo collo retia ferre tuo.
C orpora nec missis iubeo præbere sagittis:
Artis erunt cautaæ mollia iussa meæ.
C æde repugnati: cedendo uictor abibis.
Fac modo quas partes illa iubebit eas.
A rquiet. arguito: quicquid probat illa probato.
Quod dicit dicas. quod negat illa: neges.
R iserit & ride. si flerit: flere memento.
Imponat leges uultibus illa tuis.
S eu ludet: numerosque manu iactabit eburnos.
Tu male iactato. tu bene iacta dato:
S eu iacies talos: uictam ne poena sequatur:
Damno si facito stent tibi sæpe canes.
S iue latrocii sub imagine calculus ibit:
Fac pereat uitreo miles ab hoste tuus.
I pse tene distincta tuis umbracula uirgis:
Ipse face in turba: qua uenit illa: locum.
N ec dubita tereti scannum producere lecto.
Et tenero soleam deme: uel adde pedi.
S æpe etiam dominae quauis horribis & ipse
Algentis manus est calfacienda sinu.
N ec tibi turpe puta quamuis sit turpe: placebit
Ingenua speculum sustinuisse manu.
I lle: fatigatae uincendo monstra noueræ.
Qui meruit cœlum: quod prior ipsa tulit:
I onicas inter calathum tenuisse pullas
Creditur: & lanas excoluisse rudes:
P aruit imperio dominæ tiryntius heros.
In nunc & dubita ferre: quod ipse tulit.
I ussus adesse foro. iussa maturius hora

Fac semper uenias:nec nisi serus abi.
O ccurras aliquis tibi dixerit omnia differ.
Curre,nec incepsum turba moretur iter.
N octe domum repetens epulis per functa redibit:
Tunc quoque pro seruo si uocat illa:ueni.
R ure erit,& dicet uenias:amor odit inertes:
Si rota defuerit,tu pede carpe uiam
N ec graue te tempus:sit iensue canicula tardet.
Nec uiia per iactas candida facta niues
M ilitiae species amor est,discedite segnes,
Non sunt haec timidis signa tuenda uiris:
N ox & hyems:longaeque uiæ:scaxiique labores
Mollibus his calbris & dolor omnis adest.
S æpe feres imbreu[m] cælesti nube solutum,
Frigidus in nuda sæpe iacebis humo:
C ynthius admicti uaccas pauissæ per æstus
Fertur:& in parua delituisse casa.
Q uod plœbum decuit:quæ non decet:exue fastus
Curam mansuri quisquis amoris habes.
S i tibi per tutum:placitumque negabitur ire:
Atque opposita ianua fulta sera:
A ttu per præceps te[u]cto delabere aperto.
Det quoque furtiuas alta fenestra uias.
L æta erit:ut causam tibi se sciret esse pericli,
Hoc dominæ certi pignus amoris erit
S æpe tua poteras leandre carere puella.
Tranabas animum noslèt ut illa tuum
N ec pudor:ancillas:ut quæque erit ordine prima,
Nec tibi sit seruos demeruisse pudor.
N omine quemque suo: nulla est iatura saluta.
Iunge tuas humiles ambitiose preces.
S ed tamen & seruo:leuis est impensa:roganti.
Porridge fortunæ munera parua tuæ.
P orrige & ancillæ:quæ pœnas luce pependit
Lusa maritali gallica ueste manus.
F ac plebè milhi crede:tuam sit semper in illa
Ianitor:& thalami qui iacet ante fores.
N ec dominam iubeo precioso munere dones:
Parua: sed e paruis callidus apta dato.
D um bene diues ager:dum ramî pondere nutant:
Afferat in calatho rustica dona puer.
R ure suburbanò poteris tibi dicere missa:
Illa tibi in sacra sin licet empta uia.
A fferat aut uuas.aut:quas amaryllis amabat.
Et nunc castaneas.nunc amat illa nuces
Q uin etiam turdoque licet missaque corona
Te memorem dominæ testificore tuæ.
T urpiter hiis emitur spes mortis:& orba senectus
Ah pereant:per quos munera crimen habent
Q uid tibi præcipiam teneros quoq[ue] mittere uersus
Hei mihi non multum carmen honoris habet.
C armina laudantur:sed munera magna petuntur;
Dum modo sit diues barbarus; ille placet

A urea sunt uere nūc saecula plurimūs auro
 Venit honos: hauro conciliatur amor.
I pse licet uenias musis comitatus homere
 Si nibil attuleris: ibis homere foras
S unt tamen: & doctae rarissima turba puellæ.
 Altera non doctæ turba. sed esse uolunt:
V traque laudetur per carmina carmina lector
 Commendet dulci qualiacunque sono.
H is ergo: aut illis uigilatum carmen in ipsas
 Forlitan exigui muneris instar erit.
A t: quod eris perte facturus: & utile credis.
 Id tua te facito semper amica roget.
L libertas alicui fuerit promissa tuorum.
 Hanc tamen a domina fac petat ille tua.
S i poenam seruo: si uincula scœua remittis.
 Quod facturus eras: debeat illa tibi.
V tilitas tua sit. titulus donetur amicæ.
 Perde nihil. partes illa patentis agat.
S ed tu: cuiusque est retinendæ cura puellæ:
 Attonitum forma fac putet esse sua.
S iue erit in tyriis: tyrios laudabilis amictus.
 Siue erit in chois: choa decere putas.
A urata est: ipso tibi sit preciosior auro.
 Gausapa si sumit: gausapa sumpta proba.
A stiterit tunicata. moes incendia clama.
 Sed timida caucat frigora uoce roga.
C ompositum discrimen erit. discriminâ lauda.
 Torserit igne comam: torte capille places.
B rachia saltantis. uocem mirare canentis:
 Et cum desierit: uerba querentis habe.
I psos concubitus: ipsum uenerere licebit
 Quod iuuat. & quædam gaudia uocis habe.
S i fuerit torua violentior ipsa medusa:
 Fiet amatori lenis & æqua suo
T antum ne pateas uerbis simulator in illis
 Effice: nec uultu destrue uerba tuo.
S i latet ars: prodeit. affert deprensa pudorem:
 Atque adimit merito tempus in omnē fidem.
S æpe sub autunno: cum formosissimus annus:
 Plenaque purpureo subrubet una mero:
Q uū mō frigoribus premimur: mō soluimur æstu.
 Aere non certo corpora languor habet:
Illa quidem ualeat. sed si male firma cubabit:
 Et uitium cœli senserit ægra sui.
Tunc amor & pietas tua sit manifesta pullæ.
 Tunc sere: quæ plena postmodo falce metas.
Nec tibi morosi ueniant fastidia morbi.
 Perque tuas fiant: quæ sinit illa: manus:
Et uideat flentem: nec te deat oscula ferre
 Et sicco lachrymas combibat ore tuas.
Multa uoues: sed cuncta palam: quotiesq; licebit
 Quæ referas illi somnia leta uide.
Et ueniat: quæ lustret anus lectumque. locumque.

Præferat & tremula sulfur & oua manu? A
O mnibus his inerunt gratae uestigia curæ. in V
In thalamos multis hæc uia fecit iter. in I
N ec tamen officiis odium quæratur ab ægra: in C
S ittuus in blanda sedulitate modus. in S
N cue cibos præbe: nec amari pocula succi in A
Porrige, riualis misceat illa tuos. in V
S ed non: quo dederas a littore carbasa: uento in O
Vtendum: medio cum potiare freto. in H
D um nouus errat amor: uires sibi colligit usu. in A
Si bene nutrieris: tempore firmus erit. in A
Q uem taurum metuis: uitulum mulcere solebas. in A
Sub qua nunc recubas arbore: uirga fuit. in E
N ascitur exiguus: sed opes acquirit eundo in H
Quaque uenit: multas accipit amnis aquas. in I
F ac tibi consuecat: nihil assuetudine maius: in O
Quam tu dum capias: tedia nulla fuge. in V
T e semper uideat: tibi semper præbeat aures. in P
Exhibiat uultus noxque diesque tuos. in H
C um tibi maior erit fidutia posse requiri. in A
Tunc procul absenti cura futurus eris. in H
D a requiem: requietus ager bene credita reddit. in A
Terraque cælestes arida sorbet aquas. in A
P hyllida demophoon præsens moderantius usit. in A
Exarsit uelis acrius illa datis. in A
P enclopen absens solers torquebat ulyxes. in O
Phyllacides aberat laodomia tuus. in C
S it mora tuta breuis lentescunt temporæ curæ. in A
Vanescitque absens: & nouus intrat amor. in A
D um menelaus abest: helene ne sola iaceret. in I
Hospitis est tepido nocte recepta sinu. in O
Q ui stupor hic menelae fuit. tu solus abibas. in O
Ilsidem sub tectis hospes & uxor erant. in I
A ccipitri timidas credis furiosa columbas. in I
Plenum montano credis ouile lupo. in T
N il helene peccat: nil hic comitit adulterer. in I
Quod tu: quod faceret quilibet: ille facit. in I
C ogis adulterium dando tempusque locumque. in O
Ilo: credé mihi: gratia nata loco est. in I
Q uæ modo pugnarunt: iungunt sua rostra colubæ. in O
Quarum blanditiæ: uerbaque murmur habet. in O
P rima fuit rerum confusa sine ordine moles. in A
Vnaque erat facies sydera: terra. frustum. in I
M ox cœlū ipositu est terris. humus æquore cicta ē. in T
Inque suas partes cesit inane chaos. in T
S ilua feras. aer uolucres accepit habendas. in I
In liquida pisces delitustis aqua. in O
T um genius humanum solis errabat in agris. in I
Idque mere uires: & rude corpus erat. in I
S ilua domus fuerat. cibus herba. cubilia frondes. in M
Iamque diu nulli cognitus alter erat. in O
B landa truces animos fertur molisse uoluptas. in I
Constituit uno fœmina: uirque toro. in I

- 11
- Q uid facerent ipsi: nullo didicere magistro.
Arte uenus nulla dulce peregit opus.
- A les habet: quod amet: cu quo sua gaudia iungat.
Inuenit in media foemina piscis aqua.
- C erua parrem sequitur. serpens serpente tenetur.
Hæret adulterio cum cane nexa canis.
- L æta salitur ouis. tauro quoque læta iuuenga est.
Sustinet in mundum sima capella marem.
- I n furias agitantur aque. spatioque remoto
Per loca diuiduos amne sequuntur equos.
- E rgo age. & iratae medicamina fortia præbe.
Illa feri requiem sola doloris habent.
- I lla machaonios superant medicamina succos.
His: ubi peccaris: restituendus eris.
- H æc ego: cum canerem: subito manifestus apollo:
Mouit inauratae pollici fila lyrae:
- I n manibus laurus. sacris inducta capillis.
Laurus erat uates ille uidendus adest:
- I s mihi lasciuī dixit præceptor amoris:
Duc age discipulos ad mea tempa tuos:
- E st ubi diuersum fama celebrata per per robem
Littera cognosci quæ sibi quenque iubet
- Q uis sibi motus erit: solus sapienter amabit.
Atque opus ad uires exigit omne suas.
- C ui faciem natura dedit: spectetur ab illa.
Cui olor est humero sape patente cubet.
- Q ui sermone placet: tacitura silentia uitet.
Qui canit: arte canat: qui bibit: arte bibat.
- S ed neque declam ent medio sermōe disertis:
Nec sua uæfanus scripta poeta legat.
- S ic monuit phœbus. phœbo parete momenti.
Certa dei sacro est huius in ore fides.
- A d propriora uocor. quisquis sapienter amabit:
Vincet, & enostra. quod petet: arte feret.
- C redita non semper sulci cum fœnore reddunt.
Nec semper dubias ad iuuat aura rates.
- Q uod iuuat exiguum ē. plus ē: quod laedit amates
Proponant animo multa ferenda suo.
- Q uod lepores in atho: quod apes pascūturi hybla
Cerula quod bacchus palladis arbor habet:
- L ittore quot conchæ: tot sunt in amore dolores.
Quæ patimur: multo spicula felle madent.
- D ista crīt isse foras. cum tu fortasse uidēbis
Isse foras & tu falsa uidere puta.
- C lausa tibi fuerit pro missa ianua nocte
Perfer: & in munda ponito corpus humo.
- F orsitā & uultu mendax ancilla superbo
Dicet. quid nostras possidet iste fores?
- P ostibus & diræ precibus blandire puellæ.
Et capitidemptas limine pone rosas.
- C um uoleat: accedes. cum te uitabit: abiabis.
Dedecet ingenuos tedia ferre sui.
- E ffugere hinc non est. quare tibi possit amica

Dicere non omni tempore sensus obest:
Nec male dicta puta:nec uerbere ferre puellæ
Turpe nec ad teneros oscula ferre pedes.
Quid moror in paruis:animus maioribus instat
Magna canam.toto pectori uulgas ades.
Ardua molimur.sed nulla nisi ardua uincunt.
Difficilis nostra poscitur arte labor.
Iualem patienter hebe.uictoria tecum
Stabit:cris magni uictor in arce iouis:
Hæc tibi non hominem:sed quercus crede pelagaf
Dicere,nil istis ars mca maius habet.
Innuet illa.feras.scribet.ne tange tabellas.
Vnde libet:ueniat:quaque libebit:eat.
Hec in legitima prestant uxore mariti:
Quum tener ad partes tu quoque somne uenis:
Hac ego confiteor non sum perfectus in arte
Quid faciam:monitis.sum minor ipse meis.
Me ne palam nostræ det quisquam signa puellæ
Et patiar ne me quolibet ira ferat.
Oscula uir dederat.memini suus oscula questus
Sum data barbarie noster abundat amor.
Non semel hoc uitium nocuit mihi doctior ille est
Quo ueniunt alii conciliante uiri.
Sed melius nescisse fuit.sine forte tegantur.
Nec fugiat uicto falsus ab arbore pudor.
Quo magis oiuenes deprendere parcite uestrás.
Peccant. peccantes uerba dedisse putent.
Rescit amor prensis:ubi par fortuna duorum est.
Quo:nisi consilio est usa puella tuo.
Quid faciat:uir abest & adestr non rusticus hospes.
Et timer in uacuo sola cubare toro.
Viderit:atrides helenam.ego criminè soluo.
Vsa est humani commoditate uiri.
Sed neque fuluus aper media tam scævus in ira è:
Fulmineo rabido dum rotat ore canes.
Nec lea:cum catulit lactentibus ubera præbet:
Nec breuis ignaro uipera læsa pede:
Æmina quam socii deprensa pellice lecti.
Ardet:& in uultu pignora mentis habet.
In ferrum:flammasque ruit:positoque decore
Fertur:ut aonii cornibus ista dei.
Coniugis admissum.uiolataque iura mariti
Barbara per natos phasias ulta suos.
Itera dira parens hæc est:quam cernis:hirundo.
Aspice.signatum sanguine pectus habet.
Hoc bene composito:& firmos rumpit amores.
Crimina sunt cautis ista timenda uiris:
Nec mea uos uni donat censura puellæ.
Dii melius.uix hoc nupta tenere potest.
Ludite, sed furto celetur culpa modesto.
Gloria peccati nulla petenda tui est.
Nec dederis munus.cognosc quod altera possit
Et sint nequitiae tempora certa tuæ:

Vtne te capiat latebris sibi fœmina notis:
 Non uno est omnis conuenienda loco.
Et quotiens scribis, totas prius ipse tabellas
 Inspice, plus multæ: quam sibi missa legunt.
Læsa uenus iusta arma mouet telumque remittit:
 Et modo quod questa est: ipse querare facit.
Dum fuit atrides una contentus: & illa
 Casta fuit, uitio est improba facta uiri.
Audierat laurumque manu: uitia que ferentem
 Pro nata chrysen non ualuisse sua.
Audierat lyneſi tuos abducta dolores.
 Bellaque per turpes longius ifse moras.
Ne c tantum audierat, priameida uiderat ipsa.
 Victor erat præda præda pudenda sua.
Inde thyestiadem animo talamoque recepit.
 Et male peccantem tyndaris ulta uirum elit.
Quae bene cælaris: si qua tamen acta patebunt:
 Illa licet pateant: tu tamen usque nega.
Tu neque subiectus: solito neque blandior esto
 Hæc animi multum signa nocentis habent.
Sed lateri nec parce tuo, pax omnis in illo elit.
 Concubitu prior est inficianda uenus
Sunt qui præcipiant herbas faturea nocentes
 Sumere iudiciis, ista uenena meis.
Aut piper urticæ mordacis semina miscent:
 Tritaque in annoso flaua pyretra mero.
Sed dea nec patitur sic ad sua munera cogi
 Colle sub umbroso quam tenet altus eryx:
Candidus alcathoe qui mittitur urbe pelasga
 Bullus: & ex horto quæ uenit herba salax.
Ouaque sumantur: nec non humentia mellia:
 Quasque tulit folio pinus acuta nuces.
Docta quid ad magicas erato diuerteris artes
 Interior curru meta tenenda meo elit.
Qui modo celabas monitu tua crimina nostro
 Flecte iter: & monitu detege furtæ mico.
Ne cleuitas mea culpanda est, nec semper codem
 Impositos uento panda carina uehit.
Nam modo threitio borea modo currimus euro.
 Sæpe tument zephyro líntea, sæpe noto.
Aspice: ut in curru modo det fluitantia rector
 Lora: modo admissos arte retentet equos.
Sunt: quibus ingrate timida indulgentia feruit:
 Et, si nulla subest æmula: languet amor.
Luxuriant animi rebus plerunque secundis
 Nec facile est æqua commoda mente pati.
Vt leuis asumptis paulatim uiribus ignis
 Ipse latet: summo candet in igne cinis:
Sed tamen extinctas admoto sulfure flammæ
 Inuenit: & lumen quod fuit ante: redit.
Sic: ubi pigra situ: securaque pectora torpent:
 Acribus est stimulis eliciendus amor.
Fac timeat de te, tepidamque recalface mentem,
 Palleat indicio criminis illa tui.

O quantum:& quotiens numero cōprendere non ē
Fœlicem:de quo læsa puella dolet.
Q uæ: simul inuitas crimen peruenit ad aures:
Excidit:& misera uoxque colorque fugit:
I lle ego sim:cuius laniet furiosa capillos.
Ille ego sim:teneras cui petat ungue genas.
Q uem uideat lacrymans.qué toruis spectet ocellis
Quo sine non possit uiuere:posse uelit.
Si spaciū quaraes:breue sit:quo læsa quæratur.
Ne uires lenta colligat ira mora.
C andida iam dudum cīngantur colla lacertis.
Inque tuo flens est accipienda sinu.
O scula da flenti.ueneris da gaudia flenti.
Pax erit:hoc uno soluitur ira modo.
C um bene sœuierit : cum certa uidebitur hostis:
Tunc pete concubitus foedera:mitis erit.
I lluc depositis habitat concordia telis.
In causam damni perstat uterque sui:
F abula narratur toto notissima cœlo.
Mulciberis capti marsque uenusque dolis:
M ars pater insano ueneris turbatus amore
De duce terribili factus amator erat:
N ec uenus oranti.nec enim dea mollior ulla est.
Rustica gradiuo:difficilisque fuit.
A h quotiens lasciuia pedes risisse mariti
Dicitur.& duras igne:uel arte manus
M arte palam simul & uulcanum imitata decebat.
Multaque cum forma gratia mista fuit.
S ed bene concubitus primo celare solebant.
Plena uerecundi culpa pudoris erat.
I ndicio solis:quis solem fallare posset?
Cognita uulcano coniugis acta suæ.
Q uā mala sol exempla moues.pete munus ab ipsa
At tibi si taceas:quod dare possit:habet.
M ulciber obscuros lectum circaque superque
Disponit laqueos.lumina fallit opus.
F ingit iter lénor:ueniunt ad foedus amantes.
Impliciti laqueis nudus uterque iacent.
C onuocat ille deos:præbet spectacula capti.
Vix lachrymas uenerem continuisse putent.
N on uultus texisse suos non denique possunt
Partibus obscoenis opposuisse manus.
H ic aliquis ridens in me fortissime mauors:
Si tibi sunt oneri:uincula transfer ait.
V ix precibus neptune tuis captiua resoluit
Corpora.mars creten occupat.illa paphon:
H octibi profecit uulcane:quod ante tegebāt:
Liberius faciunt:& pudor omnis abest.
S æpe tamen demens stulte fecisse fateris.
Teque ferunt iræ penituisse tuæ.
H æc uetui.uos ecce uetat depensa dione
Insidias illas:quas tulit ipsa dare:
N ec uos ruiali laqueos disponite.nec uos
Excipite arcana uerba notata manu.

- I** sta uiri captent: si iam captanda probabunt:
 Quos faciet iustos ignis & unda uiros.
Eniterum telor: mihi hic: nisi lege remissum:
 Luditur in nostris insita nulla iocis.
Quis cereris ritus audet uulgare profanus?
 Magnaque threicia sacra reperta famo?
Eximia est uirtus praestare silentia rebus.
 At contra grauis est culpa tacenda loqui.
Quam bene: quod frustra capratis. arbore pomis
 Tantalus in media garrulus aret aqua.
Praecipue citharea iubet: sua sacra taceri.
 Admoneo: ueniat ne quis ad illa loquax.
Condita si non sunt ueneris mysteria cistis:
 Nec caua uesanis iectibus æra sonant:
Attinen inter nos medio uersantur in usu.
 Sed sic inter nos. ut latuisse uelint.
Ipse uenus pubem: quotiens uelamina ponit:
 Protegitur leua semireducta manu.
In medio: passimque coit pecus. hoc quoque uiso
 Auertit uultus saepe puella suos:
Conueniunt thalami furtis & ianua nostris
 Parsque sub inecta ueste pudenda latet.
Et si non tenebras: aut quidam nubis opacæ
 Quærimus: est aliquid luce patente minus.
Tum quoque cum solem nondum prohibebat: & ibre
 Tegula: sed quercus tecta cibumque dedit:
In nemore: atque atris: non sub iove iuncta uoluptas.
 Tanta rudi populo cura pudoris erat:
At nunc nocturnis titulos imponimus actis.
 Atque emitur magno nil: nisi posse loqui:
Scilicet ex cutics omnes: ubi quæque puella est:
 Cuilibet ut dicas: haec quoque nostra fuit.
Nec desunt: quas tu digitis ostendere possis.
 Nec qq; attigeris. fabula turpis erit.
Paruia queror. singut quædam: quæ uera negaret
 Et nulli non se concubuisse ferunt.
Corpore si nequeunt: quod post: nomine tangunt
 Famaque non facto criminè crimen habet.
In nunc claudo fores custos odiose puellæ:
 Et centum duris postibus adde feras.
Quid tuti supereft: ubi nominis extat adulter?
 Et credi. quod non contigit: esse cupit.
Nos etiam ueros parce profitemur amores.
 Tectaque sint solida myltica fura fide.
Parcite præterea uitia exprobare puellis:
 Vtile quæ multis dissimulasse fuit.
Nec suus andromede color est obiectus ab illo:
 Mobilis in gemino cui pede penna fuit.
Omibus andromeche uisa è spatiösior æquo.
 Unus qui monicam diceret: hector erat.
Quod male fers. assuesce. feres. bene multa uetus fas
 Lenit. at incipiens omnia sentit amor.
Dum nouus in uiridi coalescit cortice ramus:

postea

exprobare: longar emissa

- alvini*
- Concutiat tenerum quælibet aura. cadet.
Mox etiam uentis spatio durata resilit.
Firmaque adoptiuas arbor habebit opes.
Eximit ipsa dies omnis de corpore mendax.
Quodque fuit uitium: desinit esse mora.
Ferræ nouæ nares taurorum terga recusant.
Affidue domitas tempore fallit odor.
Nominibus mollire licet mala. fusca uocetur:
Nigrior illyrica cui pice sanguis erit.
Si læta est: ueneri similis. si flaua: minerae.
Sit gracilis: macie quæ male uisa sua est.
Dic agilem: quæcunque breuis quæ turgida: plena.
Et lateat uitium proximitate boni.
Nec quotus annus cat. nec quo sit nata: require:
Consule: quæ rigidus munera censor habet:
Precipue si flore caret: meliusque peractum est
Tempus & albentes iam ligat illa comas.
Vtilis o iuuenes ut hæc: aut senior ætas,
Iste feret segetes. iste serendus ager.
Dum uires. annique sinunt: tolerate labores.
Iam ueniet tacito curua senecta pede.
Aut mare nauigiis: aut uomere scindere terram.
Aut fera belligeras addite in arma manus:
Aut latus & uires: operamque afferre puellis.
Hæc quoque militia est hæc quoque fecit opes.
Adde quod est illis opcrum prudentia maior
Sonus & artifices qui facit. usus adeat
Ille munditiis: annorum damna rependunt.
Et faciunt cura: ne uideantur anus.
Vtque uelis uenerem iungunt per mille figuræ.
Inuenit plures nulla tabella modos.
Illis sentitur non irritata uoluptas.
Quod iuuat ex quo foemina uirque ferunt.
Odi concubitus: qui non utriusque resoluunt.
Hoc est: cur pueri tangunt amorem minus:
Odi quæ præbet: quia sic præbere necesse est.
Siccaque de lana cogitat illa sua:
Quae datur officio. non est mihi grata uoluptas.
Officium faciat nulla puella mihi.
Me uoces audire iuuat sua gaudia fassas.
Vtque morer: ne me: sustineamque roget:
Aspiciam dominæ uitios amentis ocellos.
Langueat & tangi se uctat illa diu
Haec bona non primæ tribuit natura iuuentæ:
Quæ cito post septem lustra uenire solent.
Qui properat: noua musta bibat. mihi fudat auitum
Consulibus præcis condita testa merum.
Nec platenus: nisi sera potest obsistere uero.
Et laedunt nudos prata nouella pedes.
Scilicet hemionam helenæ præponere posse.
Et melior gorge: q[uo]d sua mater erat.
Ad uenerem quicunque uoles attingere seram.
Si modo duraris. præmia digna feres.

Conscius ecce duos accepit lectus amantes.
 Ad thalami clausas musa resiste forces.
Spote sua sine te celeberrima uerba loquentur.
 Nec manus in lecto leua iacebit iners.
Inuenient digiti: quid agant in partibus illis.
 In quibus occulte spinula tingit amor.
Fecit iadromaché prius hoc fortissimus hæc tor
 Non solum telis utilis ille fuit.
Fecit & in capta lyneside magnus achylles
 Cum premeret mollem lapsus ab hoste torum
Illis te manibus tangi brisei sinebat:
 Imbutæ phrygia quæ nece semper erant.
An fuit hoc ipsum quod te lasciuia iuaret
 Aut uictimes membra uenire manus?
Crede mihi ueneris non est properanda uoluptas:
 Sed sensim tarda perficienda mora.
Cum loca repereris: quæ tangi foemina gaudet.
 Non obstat: tangas quo minus illa: pudor
Aspices oculos tremulo fulgorre micantes.
 Ut sol in liquida saepè refulget aqua.
Accedant questus. accedat amabile murmur.
 Et dulces gemitus: aptaque uera ioco.
Sed neque tu domina uelis maioribus usus
 Desine nec cursus ante eat ille tuos.
Ad metam properate simul. tunc plana uoluptas:
 Cum pariter uicti foemina uirque iacent.
Hic tibi seruandus tenor est: quum libera dantur
 Ocia: furtuum nec timor urget opus.
Cum mora non tuta es: totis incumbere remis
 Vtile: & admisso subdere calcar equo.
Finis adest operi. palmam date grata iuuentus.
 Sertaque odoratae myrtlea ferte comæ
Quantus apud danaos podaliriis arte medendi:
 Acacides dextra: pectore nestor erat:
Quantus erat calchas extis: thelamonius armis:
 Aut umedon currunt: tantus amator ego.
Meu uatem celebrare uiri, mihi dicite laudes.
 Cantetur toto nomen in orbe meum.
Arma dedi uobis dederat uulcanus achylli.
 Vincite muneribus: uicit ut ille: datis.
Sed quicunque meo superauit amazona ferro:
 Inscriptab foliis. naso magister erat.
Ecce rogan teneræ: sibi dent precepta puellæ:
 Vos eritis chartæ proxia cura meæ.

Publii Ouidii Nasonis Sulmonensis
 poetæ de arte amandi Liber tertius.

Arma dedi danais i amazœs arma supersunt
 Quæ tibi dem: & turbæ petes ilea tuæ.
 Ite i bella pares uicat: quibus alma dione:
 Fauerit & toto qui uolat orbe puer:
Non erat armatis æquum concurre re nudas.

- Sic etiam uobis uincere turpe uiri
Dixerit multis aliquis. cur uirus in angues
Adiicis? & rapidæ tradis ouile lupæ?
Paret paucarum diffundere crimen in omnibus.
Spectetur meritis quæque puella suis.
Si minor atrides helenen; helenesque sororem
Quo premat atrides crimine maior habet.
Si scelere oïclides talaoniacæ eriphyles
Viuus & in uiuis ad styga uenit equis:
Est pia penelope lustris errante duobus.
Et totidem lustris bella gerente uiro.
Respice phylacidem: & quæ comes ipsa marito
Fertur: & ante annos occubuisse suos
Fata pheœacidæ coniunx pægasæa redemit
Pro que uiri est uxor funere lata sui.
Accipe me capaneu cineres miscebimus inquit
Iphias: in medios desiluitque rogos.
Ipsa quoque & cultu è: & nomine fœmina uirtus.
Nec mirum: populo si placet illa suo
Non tamen hæ mentes nostra poscuntur ab arte.
Conueniunt cymbæ uela minora meæ
Nil nisi lasciui per me discuntur amores:
Fœmina præcipio quo sit amanda modo.
Fœmina nec flammæ: nec fœnuos excutit arcus:
Parcius hæ uideo tela nocere uiris.
Sæpe uiri fallunt: teneræ non sæpe puellæ
Paucaque: si quæras: crima fraudis habent.
Phasiadem matrem fallax dimisit iason.
Venit in æsonios altera nupta sinus.
Quantum ad te thesu uolucres ariadna marinas
Pauit in ignoto sola relieta loco.
Quære nouem curisse uices dicatur: & audi
Depositæ siluæ phyllida flesse comis.
Etfamam pietatis habet. tamen hospes & ensem
Præbuit & causam mortis elisa tuæ
Quid uos perdidierit: dicam. nescitis amare.
Defuit ars uobis. arte perennat amor.
Non quoque nescirent. sed me cytharea docere
Iussit. & ante oculos constitit illa meos
Tu mihi quid miseræ dixit meruere puellæ?
Traditur armatis uulgas inerme uiris.
Illos artifices gemini fecere libelli.
Hæc quoque pars monitis erudienda tuis.
Probra teramnææ qui dixerat ante maritæ
Mox cecinit laudes properiore lyra.
Si bene te nosti: cultas ne læde puellas.
Gratia dum uiuiss: ista petenda tibi est.
Dixerat. & merti: myrto nam uincta capillos
Constituerat: folium granaque pauca dedit.
Ensimus acceptum numen quoque: purior æther
Fulgit. & q[uod] toto pectore [ad]dit onus.
Dum fauet in genium petite hic præcepta puellæ
Quas pudor & leges & sua iura finunt.

Tum

cessit

- V**enturæ memores iam nunc estote senectæ.
 Sic nullum uobis tempus abibit iners. +
- D**um licet; & ueros etiam nunc editis annos:
 Ludite, eunt anni more fluentis aquæ.
- N**ec quæ præteriit: cursu reuocabitur unda.
 Nec quæ præteriit: hora redire potest.
- V**tendum est ætate, cito pede labitur ætas.
 Nec bona tam sequitur: q̄ bona prima fuit.
- H**os ego: qui canent frutices uiolaria uidi:
 Hac mihi de spina grana corona, data est.
- T**empus erit, quo tu, qua nunc excludit amantes:
 Frigida deserta nocte iacobis anus.
- N**ec tua fragetur nocturna ianua rixa.
 Sparsa nec inuenies limine mane rosa.
- Q**uam cito, me miserum, laxantur corpora rugis.
 Et perit in nitido qui fuit ore color.
- Q**uasque fuisse tibi canas a uirgine iuras
 Spargentur subito per caput omne comæ.
- A**nquibus exiuit tenui cum pelle uetus as.
 Nec faciunt ceruos cornua iacta senes.
- V**estra sine auxilio fugiūt bona: carpite florem:
 Qui nisi captus irit: turpiter ipse cadet.
- A**dde quod & partus faciunt breviordiu entæ
 Tempora, continua messo senescit ager.
- L**amius endymion non est tibi luna rubori.
 Nec cephalus roseæ præda pudenda deæ.
- V**itaceam de te: quæ nunc quoque luget adoni:
 Vnde habet æncam: hermionenque uenus?
- I**te per exemplum genus o mortale dearum.
 Gaudia neccupidis ueltra negate uiris.
- V**tiam decipient: quid perditis? omnia constant
 Mille licet sumiant, deperit inde nihil.
- C**onteritur ferrum: silices tenuantur ab usu.
 Sufficit: & damni pars caret illa metu.
- Q**uis uetet appositu lumen de lumine sumi:
 Quis uie cauum ualitas in mare seruat aquas?
- E**ttamen nulla uiro mulier non expedit inquit
 Quid nisi quam sumis dic mihi perdis aquam?
- N**ec uos prostituit mea uox: sed uana timere
 Damna uetat, damnis munera uestra carent.
- S**ed me flaminibus uenti maioris iturum
 Dum sumus in portu prouehat aura leuis.
- O**rdir a cultu: cultis bene liber a uiuis *ab uuis*
 Prouenit. & culto stat seges alta solo.
- F**orma dei munus, forma quota quæque superbit
 Pars ueltrum tali munere magna caret.
- C**ura dabit faciem, facies neglecta peribit
 Idaliæ similis sit licet illa deæ.
- C**orpora si ueteres cultus sic coluere puellæ:
 Nec ueteres cultus sic habuere uiri.
- S**i fuit andromache tunica in induita ualentibus:
 Quid mirum? duri militis uxor erat.
- S**cilicet aiaci coniunx ornata ueniret.

Cui tegmen septem terga fuere boum:
S implicitas rudis ante fuit: nunc aurea roma est:
Et magnas domiti possidet orbis opes:
A spicc. quae nunc sunt capitolia: quaeque fuerunt.
Alterius dices illa fuisse iouis.
C uria consilii nunc est dignissima tanti.
De stipula. ratio regna tenente fuit.
Q uae nunc sub phœbo: ducibusque palatia fulget
Quid nisi araturis pascua bobus erant?
P risca iuuent alios ego me nunc denique natum
Gratulor: haec ætas moribus apta meis.
N on quia nunc terræ lentum subducitur aurum:
Lectaque diuerso littora concha uenit.
N ec: quia decrescunt effuso marmore mentes:
Nec: quia ceruleæ mole fugantur aquæ.
S ed quia cultus adeft. nec nos tristis in annos
Rusticitas priscis illa superstes auis.
V os quoque non caris aures honerat: lapillis:
Quos legit in uiridi decolor indus aqua.
N ec prodite graues insuto uestibus auro.
Per quas non petit isti saepe fugatis: opes.
M unditiis capimur. nec sint sine lege capilli.
Admotæ formam dantque negantque manus
N ec genus ornatus unum est: quod quaque decebít:
Eligat. & speculum consulat ante suum.
L onga probat facies capitis discrimina puri.
Sic erat ornatis laodomia comis.
E xiguum summa nodum sibi fronte relinqui:
Ut pateant aures ora rotunda uolunt.
A lterius crines humero iactentur utroque:
Talis es assūpta phœbe canore lyra.
A ltera succinctæ religetur more dianæ:
Ut solet: attonitas cum petít illa feras.
H anc decet inflatos laxè iacuisse capillos:
Illa sit astricti s impedienda comis.
H anc decet ornari testudine cyllenea.
Sustineat similes fluctibus illa sinus
S ed neque ramosa numerabis in ilice frondes:
Nec quot apes hyblæ. nec quot in alpe feræ:
N ec mihi tot cultus numero comprehendere fas est
Adiicit ornatus proxima quæquæ dies.
A tnelecta decet multas coma. saepe iacere
Hesternam credas: illa repexa modo est.
A rs casum simulet: sic capta uidit in urbe
Alcides iolen: hanc ego dixit amo.
T alem te bacchus satyris clamantibus heuhoë.
Sustilit in currus gnosí relicta suos.
O quantum indulget uel tro natura decori:
Quarum sunt multis damna pianda modis:
N os male detegimur: raptique ætate capilli.
Ut borea frondes excutiente: cadunt.
F œmina caniciem germanis inficit herbis:
Et melior uero quæritur arte color.

- F**œmina procedit densissima crinibus emptis.
 Proque suis alios efficit ære suos
Ne pudor est emisse palam: uenisse uidemus
 Herculis ante oculos: uirgineumque chorum
Quid de ueste loquar: non iam segmēta requiro,
 Nec quæ de tyrio murice lana rubet.
Cum tot prodierint precio leuiore colores:
 Quis pudor est census corpore ferre suos?
Aeris ecce color: tum cum sine nubibus aer:
 Nec tepidus pluuias concitat austera aquas.
Ecce tibi similis: qui quondam phrysen & hellam
 Diceris inonis eripuisse dolis.
Hic undas imitatur: habet quoque nomē ab undis
 Crediderim nymphas hac ego ueste tegi.
Ille crocum simulat: croceo uelatur amictu
 Rosida luciferos cum dea iungit equos.
Hic paphias myrtos & hic purpurcos amethystos
 Albentesue rosas streiciumue gruem.
Nec glandes amarylli tuæ: nec amygdales desint.
 Et sua uelleribus nomina cæra dedit
Quod noua terra parit flores: quum uere t'peniti
 Vitis agit gemmas: pigraque fugit hyems:
Lana tot: aut plures succos bibit elige certos.
 Nam non conueniens omnibus unus erit.
Pulla decet niueas: briseida pulla decebat.
 Cum rapta est, pulla tum quoque ueste fuit.
Alba decent fuscas, allis cephei placebas.
 Sic tibi uestitæ pressa seriphos erat:
Quam sæpe admonui: ne trux carper iro in alas
 Neue forent duris aspera crura pilis.
Sed non cauasea doceo de rupe puellas
 Quæque bibunt undas myse caicc tuas.
Quid: si præcipiam: ne fuscet inertia dentes?
 Oraque suscepta mane lauentur aqua?
Scitis & inducta candorem quærere cæra.
 Sanguine quæ uero non rubet: arte rubet
Aite super ciliï confinia nuda repletis.
 Paruaque sinceras uelat alutha genas.
Nec pudor est oculos tenui signare fauilla:
 Vel prope te nato ludicre cydne croco.
Est mihi: quo dixi uestræ medicamine formæ
 Paruis sed cura grande libellus opus.
Hinc quoque præsidium læse petitote puellæ.
 Non est pro uestris ars mea rebus incors
Non tamen exposita mensa deprendat amator
 Pyxidas, ars faciem dissimulata uiuet.
Quem non offendat toto fex illita uultu:
 Quum fluit intrepidos pondere lapsa sinus?
Esopa quid redolent, quamuis mittantur athenis:
 Demptus ab immundæ uellere succus ouis?
Nec coram mixtas ceruæ sumpsisse medullas.
 Nec quoram dentes perficuisse probem.
Ista dabunt faciem, sed erunt de formia uisu.

- Multaque cum fiunt: turpia: facta placent.
- Q uæ nunc nomen habent operosi signa mironis
Pondus iners quondam, duraque massa fuit:
- A nnulus ut siat: primo colliditur aurum:
Quas geritis uestes: sordida lana fuit.
- C um sicret: lapis asper erat: nunc nobile signum:
Nuda uenus madidas exprimit imiore comas:
- T u faciem cura: dum te dormire putemus.
Aptius a summa conspicere manu:
- C ur mihi nota tui causa est splendoris in ore:
Claude fores thalamí: quæ rude cogis opus:
- M ulta uiros nescire decet: pars maxima rerum
Offendet: si non interiora tegas.
- A urea quæ pendet ornato signa theathro
Aspice q̄ tenuis bracchia ligna tegat.
- S ed neque ad illa licet populo: nisi facta uenire
Nec: nisi summotis forma paranda uiris.
- A t non peſtendos coram præbere capillos.
Ut iaceant fusi per tua colla ueto.
- I llo precipue neſis morosa caueto
Tempore: nec laxas ſepe resolute comas.
- T uta ſit ornatrix: odi: quæ ſauit ora
Vngibus & raptā bracchia fixit acu.
- D euouet. & tangit dominæ caput illa ſimulque
Plorat ad inuifas ſanguinolenta comas.
- Q uæ male crinita eſt: cuſtodem in limine ponat.
Orneturue bone ſemper in æde deæ.
- D ictus eram ſubito cuidam ueniffe puellæ.
Turbida peruersas induit illa comas.
- H ostibus eueniat tam ſœdi cauſa pudoris.
Inque nurus parthas dedecus illud cat.
- T urpe pecus muſilum: turpis ſine carmine cāpus:
Et ſine fronde frutex: & ſine crine caput.
- N on mihi ueniftis ſemel: ledcque docendæ.
Perque fietum falſo ſidoni uecta boue.
- A ut helene: quam non ſtulte menelae reponſis:
Tu quoque non ſtulte troice raptor habes.
- T urba docenda uenit: turpes pulchræque puellæ:
Pluraque ſunt ſemper deteriora bonis.
- F ormosæ minus artis opem: præceptaque quærūt
Et illis ſua dos forma ſine arte potens.
- C um mare compoſitum eſt: ſecurul nauita tranſit
Cum tumet: auxiliis affidet ille ſuis.
- R ara tamen menda facies caret: occulte mendas:
Quodque potes uitium corporis abde tui.
- S ibreuiſ es: ſedeas. ne ſtans uideare ſed: re.
Inque tuo iaceas quantulacumque toro.
- H ic quoque ne poſſit fieri mensura cubantis:
Iniecta laſteant fac tibi ueste pedes.
- Q uæ nimis eſt gracilis plano uelamine filo
Sumat. & ex humeris laxus amicus eat. + amici
- P allida purpureis tangat ſua corpora uirgis:
Nigrior ad pharii confuge pifcis opem.

- P** es malus in nūea semper celetur alutha:
 Arida nec uincis crura resolute tuis.
C onueniunt tenues scapulis ameletides altis:
 Angustum circa fascia pectus eat.
E xiguo signet gestu. quodcunque loquatur.
 Cui dīgitī pingues: & scaber unguis erit.
C ui grauis oris odor: nunquam ieiuna loquatur:
 Et semper spatio distet ab ore uiri.
S ī niger: aut nicens: aut non erit ordīne natus
 Dens tibi: ridendo maximā damna feres.
Q uis credat: discant etiam ridere puellæ.
 Quæritur atque illis hac quoque parte decor.
S int modicī risus: parueque utrinque lacunæ.
 Et summos dentes ima labella tegant.
N ec sua perpetuo contendant ilia risu.
 Sed leue nescio quid: semineumque sonet.
E st: quæ peruerso distorqueat ora cachinno
 Quum risit. laeta est altera. flere putas.
I lla sonat raucum quiddam atque iamabile ridet
 Ut rudit a scabra turpis asella mola.
Q uo non ars penetrat: discunt lachrymare decēter
 Quoque uolunt: plorat: tempore quoque modo.
Q uid: cum legitima fraudatur littera uoce?
 Bleffa que fit iussa lingua coacta sono?
I n uitio decor est quædam male reddere uerba
 Discunt posse minus: quam potuere: loqui.
O mnibus his quando prosunt: impendite curam:
 Discite foemineo corpora ferre gradu.
E st & incessu pars non temnenda decoris.
 Alligat ignotos illa. fugatque uiros.
H ec mouet arte latus tuniciisque fluentibus auras.
 Excipit. extenos fertque superba pedes
I lla: uelut coniunx umbrī rubicunda mariti
 Ambulat: ingētes uarica fertque gradus.
S ed fit ut in multis: modus hic quoq; rusticus alter
 Notus in incessu: mollior alter erit.
P ars humeri tamen ima tui pars summa lacerti
 Nuda sit: a leua conspicienda manu.
H oc uos precipue nūeae decet. hoc ubi uid i:
 Oscula ferre humero qua patet usque. libet.
M onstra maris sirenes erant: quæ uoce canora
 Quaslibet admissas detinuere rates.
H is sua sisyphides audit i pene resolut
 Corpora nam sociis illita carra fuit
R es est blanda canor: discant cantare puellæ:
 Profacie multis uox sua laet a fuit.
E t modo marmoreis referant audita theatris.
 Et modo niliacis carmina lusa modis.
N ec plectrum dextra. citharam tenuisse sinistra
 Nesciat arbitrio foemina docta meo.
S axa ferasque lyra mouit rhodopeius orpheus:
 Tartareosque lacus: trigeminumque canem,
S axa tuo cantu uindex iustissime mattis

Fecerunt muros officiosa nouos
Q uamuis mutus erat: uoci fauisse putatur
Piscis arioneæ fabula nota lyræ.
D isce etiam duplice gemalia nauplia palma
Vertere conueniunt dulcibus illa iocis.
S it tibi callimachi sit coi nota poetæ.
Sit quoque uinosi teia musa senis.
N ota sit & sapho. quid enim lasciuius illa?
Cuiue pater uafri luditur arte getæ
E t teneri possis carmen legisse properti.
Siue aliquid galli: siue tibulle tuum
D istaque uarroni fuluis insignia uillis
Vellera germanæ phryxe querenda tuæ.
E t profugum ænean: altæ primordia romæ:
Quo uul. um latio clarus extat opus.
F orsitam & noltrum nomen miscebatur istis:
Nec mea letheis scripta dabuntur aquis.
A tque aliquis dicet: noltri lege culta magistri
Carmina: quis partes instruit ille duas.
D eue tribus libris: titulus quos signet amorum
Elige: quos docili molliter ore legas.
V el tibi composita cantetur epistola uoce:
Ignotum hoc aliis ille nouauit opus.
O ita phœbe uelis: ita uos pia humiha uatum:
Insignis cornu bacche: nouemque deæ
Q uis dubitat: quin scire uelim saltare puellam:
Ut moueat posito bracchia iussa micro.
A rtifices lateris scæne spectacula amantur.
Tantum mobilitas illa decoris habet.
P arua monere pudet: talorum dicere iactus
Ut sciat: & uires tessera missa tuas.
E t modo tri*s* iactet numero modo cogitet apte:
Quam subeat partem callida: quaque uocet.
C autaque non stulte latronum prælia ludat:
Vnus cum gemino calculus holte perit.
B ellatorque suo prensus sine compare bellets.
Aemulus inceptum saepè recurrat opus.
R eticuloque pilæ leues finiduntur aperto
Nec: nisi: quam tollas: ulla mouenda pila est.
E st genus in totidem tenui ratione redactum
Spicula: quot: menses lubricus annus habet.
P arua tabella capit ternos utrinque lapilos:
In qua uicissim est continuaffe suos.
M ille face esse iocos: turpe est nescire puellam
Ludere: ludendo saepè paratur amor.
S ed minimus labor est sapienter iactibus uti,
 Maius opus: mores composuisse suos.
T unc sumus in cautæ: studioque aperimus in ipso:
Nudaque per lusus pectora nostra patent.
I ra subit deforme malum: lucisque cupidus
Iurgiaque: & rixæ: sollicitusque dolor.
C rimina dicuntur: resonat clamoribus æther:
Inuocat iratos & libi quisque deos.

- N ulla fides tabulis: quæ non per uota petuntur.
Et lachrymis uidi saepe madere genas.
- I uppiter a uobis tam turpia criminis pellat:
In quibus est ulli cura placere uiro.
- H os signaua iocos tribuit natura puellis:
Materia ludunt uberiore uiri.
- S unt illis celeresque pilæ: iaculumque: trochimq;
Arma que: & in gyros ire coactus equus.
- N ec uos campus habet: nec uos gelidissima uirgo:
Nec thuscu. placidis deuehis amnis aquis.
- A t licet ut prodest pompeias ire per umbras:
Virginis æthereis quum caput ardet equis.
- V isite laurifero sacrata palatia phœbo.
Ille parethonias mersit inalta rates.
- Q uæq; soror: cōiunxque ducis monumēta pararūt
Naualique gener cinctus honore caput.
- V isite turicremas uaccæ memphitidos aras.
Visite conspicuis terna theatra locis.
- S pectentur tepido maculatae sanguine arenæ.
Metaque feruenti circumeuanda rota.
- Q uod latet: ignotum est. ignoti nulla cupido.
Fructus abest: facies quum bona teste caret.
- T ul licet & thamyram superes: atque orpheus catus
Non erit ignotæ gratia magna lyræ.
- S i uenerem couis nunquam pinxit set apelles:
Mersa sub æquoreis illa lateret aquis.
- Q uid petitur sacris: nisi tantum fama poetis:
Hoc uotum nostri summa laboris habet.
- C ura ducum fuerant olim regumque poetæ,
Præmiaque antiqui magna tulere chorii.
- S anctaque maiestas: & erat uenerabile nomen
Vatibus: & large saepe dabantur opes.
- E nnius emeruit calabris in montibus ortos
Contiguos pene scipio magne tuis.
- N unc ederae sine honore iacent. operataque doctis
Cura nihil musis nomen inertis habet.
- S ed famam uigilare iuuat quis nosset homerum:
Illiæ æternum si latuisset opus?
- Q uis danaem nosset: si semper clausa fuisset?
Inque sua turri si latuisset anus.
- V tilis est uobis formosæ cura puellæ
Sæpe uagos extra limina ferre pedes:
- A d multas lupa tendit oues: prædetur ut unam
Et iouis ad multas deuolat ales aues.
- S e quoque det populo mulier speciosa uideda.
Quem trahat: e multis forsitan unus erit.
- O mnibus illa locis maneat studiosa placenda
Et curam tota mente decoris agat.
- C afus ubique ualet, seper tibi pendeat hamus:
Quo minime credis gurgite piscis erit.
- S æpe canes frustra nemoris montibus errant:
Inque plagas nullo ceruus agente cadit.
- Q uid minus andromade potuit sperare reuicta:

Quam lachrymas ulli posse placere suas? N
F uneris saepe uiri uir queritur; in solutis E
Crinibus & fletus non tenuisse decet. I
S ed uitate uiros cultum; formamque professos. H
Quique suas ponunt in statione comas. H
Q uae uobis dicunt: dixerunt mille pueris. M
Eriat & in illa sede moratur amor. 2
F oemina quid faciet: cum uir sit leuis ipsa. A
Forsitan & plures possit habere uiros? N
V ix mihi credetis: sed credite troia maneret. N
Præceptis priami si foret usus senis. A
S unt qui mendaci specie grassantur amoris. V
Perque aditus tales lucra pudenda petunt. V
N ec coma uos fallat liquida nitidissima nardo. H
Nec breuis in rugas cingula pressa suas. O
N ec toga decipiatur filo tenuissima: nec si pilus. N
Annulus in digitis alter: & alter erit. V
F orsitam ex horum numero cultissimus ille. V
Fur sit: & utatur uestis amore tuæ. 2
R edde meum clamant spoliati: saepe puellæ. M
Redde meum toto uoce boante foro. O
H as tenuis e templis multo radiantibus auro. T
Lacta uidet lites: appia desque deæ. T
S unt quoque non dubia quædam mala noſa fama. C
Deceptæ a multis crimen amantis habent. 2
D iscite ab alterius uestris timuisse querelis. M
Ianua fallaci ne sit aperta uiro. O
P arcite eecropides iuranti credere theso. H
Quos faciet testes: fecit & ante deos. C
E ttibi demophoon thesæi criminis haeres. P
Phyllide decepta nulla relata fides. S
S ibene præmittunt. totidem præmittite uerbis. E
Si dederint: & uos gaudia pacta date. E
I lla potest uigiles flammæ extinguere uestras. C
Et capere ex templis inachi sacra tuis. N
E t dare mixta uiro tritis aconita cicutis. C
Accepto uenitrem munere si qua negat. 2
F ert animus proplus cōsistere: supprime habenas. O
Muſa nec admisisse excutiare rotis. O
V erba uadum tentent alienis scriptra tabellis. V
Accipiat missas apta ministra notas. V
I nspice. quodque leges: ex ipsis collige uerbis. A
F ingat: an ex animo: sollicitusque roget. A
P ostque breue reſcribe mora: mora ſep̄ amates. 2
Inicit: exiguum ſi modo tempus habet. 2
S ed neque te facilem iueni præmitte roganti. O
Nec tamen edure: quod pettit illa: nega. O
F ac timeat: speretque simul quotiensque remittes. O
Spes magis hinc ueniat certa: minorque metus. O
M unda ſed e medio cōſuet que uerba pueris. O
Scribite. sermonis publica uerba placet: O
A h quotiens dubiis scriptis exarſit amator. O
Et nocuit formæ barbara lingua bona. O

Sed quoniam quamvis uitae careatis honore:
 Est uobis uestros fallere cura uiros.
Ancillae pueri que manus ferat arte tabellas
 Pignora nec iuueni credite uestra nouo.
Vidi ego pallentes isto terrore puellas
 Seruitium miserias tempus in omne pati.
Perfidus ille quidem: qui talia pignora seruat:
 Sed tamen ætnei fulminis instar habet.
Iudice me fraus est concessa repellere fraudem
 Armaque in armatos sumere iura sinunt.
Ducere confuscat multas manus una figuram:
 Ah pereant: per quos ista mouenda mihi:
Nec si deletis tutum est: rescribere ceris.
 Nec teneat geminas una tabella manus.
Fœmina dicatis scribentis semper amator:
 Illa sit in uestris: qui fuit ille notis.
Sed licet a paruis animum ad maiora referre
 Plenaque curuato pandere uela sinu.
Pertinet ad faciem rabidos compescere mores.
 Candida pax homines. trux decet ira feras.
Ora tument ira. nigrescunt sanguine uenæ.
 Lumina gorgoneo stracuius angue micant.
Iprocul hinc dixit. non est mihi tibia tantum:
 Ut uidit uultus pallas in amne suos.
Vos quoque si media speculum spectetis in ira:
 Cognoscat faciem uix fatis illa suam.
Nec minus in uultu dannosa superba uestro.
 Cominus est oculis alliciendus amor.
Odimus immodicos: experto credite: faltus.
 Sæpe tacens odii semina uultus habet.
Spectantem specta. ridenti mollia ride.
 Innuet: acceptas tu quoque redde notas:
Sic ubi prælufit rudibus puer ille sagittis:
 Spicula pharetra promit acuta sua.
Odimus & mœstas. tegmessa diligit aiax:
 Nōs hilarem populum fœmina lata capit.
Nunq̄ ego te andromache: nec te tegmessa rogarē:
 Ut mea de uobis altera amica foret.
Crede e uix uideor: nisi cogat credere partas:
 Vos ego cum uestris concubuisse uiris
Scilicet aiaci mulier mœstissima dixit
 Lux mea: quaque solent uerba iuuare uiros:
Quis uerat a magis ad res exempla minorē:
 Sumere: nec nomen pertinuisse ducis:
Dux bonus huic centum commissiti ure regendos.
 Huic equites: illi signa tuenda dedi.
Vos quoque de nobis quæ quisq; erit aptus in usū:
 Inspicite: & certo ponite quæ inque loco:
Munera det diuesius qui profitebitur: adsit
 Facundus causam sæpe clientis agat.
Carmina qui facimus: mitramus carmina tantum
 Nam chorus ante alios aptus amare sumus:
Nos facimus placidi laute præconia formæ

Nomen habet nemesis. cynthia nomen habet:
V esper: & eoæ nouere lycorida terræ.
Et multi: quæ sit nostra corinna rogant.
A dde: quod insidiæ sacris a uatibus absunt:
Et facit ad mores ars quoque nostra bonos.
N ec nos ambitione. nec nos amor urget habendi.
Contempto colitur lectus & umbra foro.
S ed facile hæremus. ualidoque perurimur æstu.
Et nimium certa scimus amare fide
S cilicet ingenium placida mollitur ab arte.
Et studio mores conuenienter eunt.
V atibus aoniis faciles estote puellæ.
Numen inest illis: pieridesque fauent.
E st deus in nobis: sunt & commercia cœli.
Sedibus æthereis spiritus ille uenit.
A doctis precium scelus est sperare poetis:
Me miserum scelus hoc nulla puella timet.
D issimulate tamen nec prima fronte rapaces.
Elte. nouus uiso casse resiliet amans.
S ed neque rector equū qui nuper sensit abbenas:
Cum paribus frenis artificemque regit.
N ec stabiles animos annis: uiridèque iuuentam
Ut capias: idem limes agendus erit.
H ic rudis: & castris nunc primum notus amoris
Qui tetigit thalamos præda nouella tuos.
T e solam norit: tibi semper inhæreat uni,
Cingenda est altis sepibus ista seges.
E ffuge riualem uinces: dum sola tenebis.
Non bene cum sociis regna uenusque manent.
I lle uetus miles sensim & sapienter amabit.
Multaque tironi non patienda feret;
N ec franger postes: nec scœuis ignibus uret:
Nec dominæ teneras appetet ungue genas.
N ec scindet tunicasue suas: tunicasue puellæ:
Nec raptus flendi causa capillus erit.
I sta decent pueros ætate & amore calentes:
H ic fera composita uulnera mente feret:
I gnibus hic lentis uretur: ut humida teda:
Ut modo montanis silua recisa fugis.
C ertior hic amor est. breuis ac fœcundior ille.
Quæ fugiunt: celeri carpit e poma manu:
O mnia tradentur. portas reserabimus hostiis:
Ut sit in infida proditione fides.
Q uod datur ex facilis: longū male nutrit amorem:
Miscenda est latis rara repulsa iocis.
A nte fores iaceant. crudelis ianua clament.
Multaque summisse. multa minanter agant.
D ulcia non ferimus: succo renouamur amaro:
Sepe perit uentis obrupta cymba suis.
H oc est: uxores quod non patientur amare:
Conueniunt illas: cum uoluere uiri.
O bde forem at dicat duro tibi ianitorore:
Non potes exclusum te quoque tanget amor.

- P**onite iam gladios hebetes, pugnetur acutis:
Non dubito telis quin petar ipse meis.
- D**um cadat in laqueos captus quoq; nuper amator
Solum se thalamos speret abere tuos.
- P**ostmodo riualem: partitaque fœdeda lecti
Sentiatur has artes tolle, senescet amor.
- T**unc bene fortis equus reserato carcere currit
Quum quos prætereat: quosue sequatur habet
- Q**uælibet extictos iniuria suscitat ignes.
En ego confiteor, non nisi Iæsus amo.
- C**ausa tamen nimium ne sit manifesta doloris
Pluuraque sollicitus: q; sciat: esse putet.
- I**ncitet & ficti tristis custodia serui.
Et nimium duri cura molesta uiri.
- Q**uae uenit extuto: minus est accepta uoluptas
Vt si liberior thaide finge metus.
- C**um melius foribus possis admitte fenestra
Inque tuo uultu uerba timentis habe.
- C**allida profiliat: dicatque ancilla, perimus.
Tu iuuem trepidum quolibet abde loco
- A**d miscenda tamen uenus est secreta timori:
Ne tanti noctes non putet esse tuas.
- Q**ua uaser eludi possit ratione maritus:
Quaque uigil custos: præteriturus eram?
- N**upta uirum timent, rata sit custodia nuptæ.
Hoc decet, hoc leges: usque: pudorque iubent.
- T**e quoque seruari modo quam uindicta redemit
Quis ferat, ut fallas ad mea sacra ueni.
- T**ot licet obseruent: modo sit tibi grata uoluptas:
Quod fuerant argo lumina: uerba dabis.
- S**cilicet obstat custos: ne scribere possis
Sumendæ detur cum tibi tempus aquæ:
- C**onscia cum poscit scriptas portare tabellas:
Quas tegat in tepido fascia lata sinu:
- C**um possit solea chartas celare ligatas:
Et uicto blandas sub pede ferre notas.
- C**auerit hoc custos: pro charta conscientia tergum
Præbeat, inque suo corpore uerba ferat:
- T**uta quoque est fallitque oculos e lacte recenti
Littera carbonis puluere tange leges.
- F**allit & humiduli quæ fiet acumine lini.
Et feret occultas pura tabella notas
- A**dfuit acrylio seruandæ cura puellæ.
Huc tamen illa suo crimine fecit auum.
- Q**uid faciet custos: cum sint tot in urbe theatra:
Cum spectet iunctos illa libenter equos.
- C**u sedeat pñariæ listris operosa iuuencæ
Quoque suæ comites ire iubentur: eat:
- C**um fuget a templis oculos bona diua uirorum,
Præter quos: si quos illa uenire iubet.
- C**um custode foris tunicam seruante puellæ
Clementi furtuos balnea multa iocos.
- C**um quotiens opus est: fax lax ægrotet amica:

Tollat & in lectum quilibet illa suum.
N omine cum doceat quid agatur adultera clavis:
Quasque petes: non det ianua sola uias.
F allitur & multo custodis cura lyæo:
Illa uel hispano lecta sit una uirgo.
S unt quoque quæ faciunt altos medicamine fonoſ
Vixtaque lethea lumina nocte premant.
N ec male delitii odiosum conscientia tardis:
Detinet & longa iungitur illa mora.
Q uid iuuat ambages: præceptaque parua mouere
Cum minimo custos munere possit emi:
M unera, crede mihi, placant hominesque deosque
Pacatur donis iuppiter ipſe datis.
Q uid faciet sapiens: stultus quoque munere gaudet
Ipſe quoque accepto munere mitis erit.
S ed semel est custos longum redimendus in ævum
Sæpe dabit: dederit quas semel ille manus
Q uæstus eram: memini: metuendos esse sodales.
Non tangit solos ista quærela uiros.
C redula ſi fueris: aliae tua gaudia carpent.
Et lepus hic aliis exagitatus erit.
H æc quoque quæ præbet lectum studiosa locūq;
Crede mihi: mecum non semel illa fuit.
N ec nimirum uobis formosa ancilla ministret.
Sæpe, uicem dominæ præstitit illa mihi.
Q uo feror insanus: quid aperto pectore in hostem:
Mittor: & indicio prodor ab ipſe meo:
N on auis aucupibus monstrat, qua parte petatur
Non decet infestos cuſere cerua canes.
V iderit utilitas, ego coepta fideliter edam.
Lemniadum gladios in mea damna dabo.
E ffice & facile est: ut nos credamus amari.
Prona uenit cupidis in sua uota fides.
S pectet amabilius iuuuenem & suspiret ab imo
Foemina, tam sero cur ueniatque roget.
A ccedant lacrymæ: dolor & de pellice fictus:
Et laniet digitis illius ora suis.
I am dudum persuasus erit: miserebitur ultro:
Et dicet, cura carpitur ipsa meis.
P ræcipue ſi cultus erit: ſpeculoque placebit
Poſſe ſuo tangi credat amore deas.
S ed te: quæcunque eſt, moderate iniuria turbet.
Nec ſis audita pellice mentis inops.
N ec cito credideris: quantū cito credere lēdat:
Exemplum uobis non leue procis erit.
E ft prope purpureos colles florentis hymeti
Fons sacer: & uiridi cespite mollis herbus.
S ilua nemus non alta facit, tegit arbutus herbam
Rosmaris & laurus, nigraque myrtus olent.
N ec densum foliis buxum: fragileſque myricæ
Nec tenues cytisi: cultaque pinus abeft:
L enibus impulſæ zephyris: auraque ſalubri.
Tot generum frondes; herbaque ſumma tremit:

G rata quies cephalo. famulis canibusque relictis
 Lassus in hac iuuenis saepe refedit humo
Q uæque meos releues æstus cantare solebat
 Accipienda sinu mobilis aura ueni.
C oniugis ad timidas aliquis male sedulus aures
 Auditos memori detulit aure sono:
P rocris ut accepit nomen: quasi pellicis: aure:
 Excidit. & subito morta dolore fuit.
P alluit: ut sera leetus de uite racemus:
 Pallescunt frondes: quas noua læsit hyems.
Q uæqua suos curuant matura cydonia ramos:
 Cornaque aduc nostris non satis apta cibis.
V tque animus rediit: tenues a pectori uestes
 Rumpit. & indignas fauillat ungue genas.
N ec mora. per medias sparsis furibunda capillis
 Euolat: ut tyro concita baccha: uias.
V t prope peruentum est comites in ualle reliquit.
 Ipsa nemus tacito clam pede fortis iuit. *init*
Q uid tibi mentis erat: cum sic male sana lateres
 Procri: quis attoniti pectoris ardor erat?
I am iam uenturum quæcunq; erat aura. putabas
 Scilicet: atque oculis proba uidenda tuis.
N unc uenisse piget. neque enim deprendere uelles
 Nunc iuuat. incertus peitora uer sat amor.

G redere quæ iubeant: locus est: & nomé: & index
 Et: quia mens semper: quod timet: esse putat.
V idit ut oppressa uestigia corporis herba:
 Pulsantur trepidi corde micante sinus.
I amque dies mediis tenues contraxerat umbras
 Inque parí spatio uesper & ortus erat.
E cce redit cephalus. proles cyllenea filuis.
 Oraque fontana feruida pulsat aqua
A nxia procri lates: solitas iacet ille per herbas.
 Et: zephyri molles: aura que dixit ades.
V t patuit miserae iocundus nominis error
 Et mens: & rediit uerus in ore color.
S urgit. & oppositas agitato corpore frondes
 Mouit: in amplexus uxor itura uiri.
I lle feram sonuisse ratus iuueniliter arcum
 Corripit in dextra tela fuere manu.
Q uid facis infelix: non est fera. supprime tela.
 Me miserum iaculo fixa puella tua est.
H ei mihi conclamat fixisti pectus amicum:
 Hic locus a cephalo ulnera semper habet.
A nte diem morior: sed nulla pellice læsa.
 Hoc facit Et positam te mihi terra leue.
N omine suspectam mihi spiritus exit in auram.
 Iam morior. cara lumina coedc manu.
I lle sinu dominæ morientia pectora moesto
 Sustinet. & lachrymis uulnera se ua lauat.
D ixit. & in cauto paulatim pectori lapsus
 Excipitur miseri spiritus ore uiri.
S ed repetamus iter. nudis mihi rebus agendum e:

parat puct

Vt tangat portus fessâ carina suos:
S cilicet expectas:ut te in coniuia ducam.
Et quæris monitus hac quoque parte meos:
S era ueni, positaque decent incedere lucerna.
Grata mora uenies: maxima lena mora est:
E t: si turpis eris: formosa uidebere cunctis.
Et latebras uitiiis nox dabit illa tuis.
C arpe cibos digitis: est quidam gestus edendi.
Ora nec immunda tota perunge manu.
N eue diu presume dapes, sed define citra
Quam cupias paulo: quam potes: esse minus.
P riamides helenem auide si spectet edentem:
Oderit & dicet, stulta rapina mea est,
A ptius est, decet atque magis potare puellas.
Quum ueneris pucro non male bacche facis:
H oc quoque quam paties caput est: aiusq; pedesq;
Constant. nec: quae sint singula: bina uide.
T urpe iaccens mulier multo madefacta lyæo.
Digna est concubitus quoilibet illa pati
N ec somno tutum est posita succumbere mensa.
Per somnos fieri multa pudenda solcent.
V iteriora pudet docuisse: sed alma dione
Præcipue nostrum est: quod pupct inquit opus.
N ota sibi sit quæque: modos ad corpora certos.
Sumite, non omnes una figura decet.
Q uæ facie præsignis erit: resupina iaceto.
Specetur tergo: cui sua terga placent:
M imanlion humeris atalante crura serebat.
Si bona sunt hoc sunt aspicienda modo.
P arua uehatur equo quod erat longissima nunq;
Thebaïs hec tereo nupta resedit equo.
S trata premat genibus paulum ceruice reflexa
Fœmina per longum conspicienda latus.
C ui femur est iuuenile: carent quoq; cætera méda
Semper in obliquo fusa sit illa toro
N ectibi turpe puta crimen: ut phyllea mater
Soluere: & effusis colla refle&c coimis.
T u quoque: cui rugis utcrū lucina notauit.
Vt celer euersis uter parthus equis
M ille modi ueneris. simplex minimique laboris:
Cum iacet in dextrum semi supina latus.
S ed neque phœbei tripodes: nec corniger ammon
Vera magis uobis: quam mea musa canet.
S i qua fides arti: quam longo fecimus usu:
Credite prestabunt carmina nostra fidem.
S entiat ex imis uenerem resoluta medallis
Fœmina. & ex quo res iuuet ista duos.
N ec blandæ uoces. iocundaque murmura cessent:
Nec taceant mediis improba uerba iocis.
T u quoque cui ueneris sensum natura negauit
Dulcia mendaci gaudia finge sono.
I fœlix cui torpet hebes locus ille: puella:
Quo pariter debent fœmina uirque frui:

Tantum. cum finges: nē sis manifesta caueto
 Effice per motum: lumenque ipsa fidem
Quod iuuat: & uoces: & anhelitus arguat oris:
 A hpudet. arcanas pars habet illa notas.
Gaudia post ueneris quæ poscit munus amantem.
 Illa suæ nolit pondus habere preces.
Neclucem in thalamos totis admitte fenestræ.
 Aptius in uestro corpore multa latent.
Lulus habet finem. cygnis descendere tempus.
 Duxerunt collo qui iuga nostra suo.
Vt quondam iuuenies: ita nunc mea turba puellæ
 Inscrivant foliis. Naso magister erat.

FINIS.

PUBLII OVIDII NASONIS DE REMEDIO
AMORIS LIBER PRIMVS INCIPIT.

Legerat huius amor titulum non
 menque libelli.
Bella mihi uideo: bella
 parantur ait.
Parce tuum uatem sceleris
 damnare cupido:
Tradita qui quotier te duce signa tuli.
Non ego titides: a quo tua saucia mater
 In liquidum reddit æthera martis equis
Sæpe teperent alii iuuenies: ego semper amauit.
 Et si quid faciam nunc quoque queris: amo:
Quin etiam docui: qua posses arte parari.
 Et quod nunc ratio est: impetus ante fuit.
Nec te blande puer: nec nostras prodimus artes
 Nec noua præteritum musa retexit opus.
Si quis amat: quod amare iuuat: fœliciter ardet.
 Gaudeat: & uento nauiget ille suo.
Ati: si quis male fert indignæ regna puellæ:
 Ne pereat: nostræ sentiat artis opem:
Cur aliquis laqueo collum nodatus amator
 A trabe sublimi triste pependit opus:
Cur aliquis rigido fodiat sua pectora ferro:
 Inuidiam cædis pacis amator habes:
Qui nisi desierit. misero periturus amore:
 Desinat. & nulli funeris autor eris.
Et puer es nec te quicquam: nisi ludere: oportet.
 Lude decent animos mollia regna tuos.
Nam poteras uti nudis ad bella lagittis.
 Sed tua mortifero sanguine tela carent.
Virticus & gladiis & acuta dimicet hasta:
 Et uictor multa cæde cruendus eat.
Tu cole maternas tuto quibus utimur: artes:
 Et quarum uitio nulla sit orba parens.

Tuo sp̄ hic finge poeta cupiditate titula libri
 Tum her diff̄ ad usq̄ duxit exortatione p̄sona. de
 subgredi. p̄esse ap̄.

Tuo est in op̄o sp̄ hic titulus. — diuineq̄ q̄ui
 Trojano belo diff̄ usq̄ cœca habet. — s̄linus q̄ui
 male habebat et fœtus ordetum. — sp̄lio
 uenerat ad eum libet ad omnia et agit. — uera
 ualula q̄ia dicit. — no est titulus q̄ui malitiae
 loris videntur p̄securatur.

Parcer. q̄ part
 habebit in aliena
 uore. — s̄cere.
 Uere uita m̄.

Quo fit orba. q̄ est q̄ felix si amar ad cura phia
 Et fit si imp̄ hinc usq̄ p̄ceptib⁹ deponit. — uerbi
 semper et non sunt obit abridig⁹.

- E ffice: nocturna frangatur janua rixa:
Et tegat ornatas multa corona fore.
F ac coeant furtim iuuenes: timideque puellæ:
Verbaque dent cauto qualibet arte uiros.
E t modo blanditias. rigido modo iurgia posti
Dicat:& exclusus frebile cantet amans.
H is lachrymis contentus eris fine criminis mortis:
Nec tua fax audios digna subire rogos.
H acc ego: mox amor gematas aurelis alas.
Et mihi propositum perfice dixit opus.
A d mea decepti iuuenes præcepta uenire:
Quos suus ex omni parte fecellit amor.
D isce sanari: per quem didicistis amarc.
Vna manus uobis uulnus. opemque feret.
T erra salutiferas herbas eademque nocentes
Nutrit:& urtica proxima sape rosa est.
V ulnus achilleo quæ quondam fecerat hostis
Vulneris auxilium pelias hasta tulit.
S ed quacunq; uiris: uobis quoque dicta puellæ
Credite: diueris partibus arma damus.
E x quibus ad uellos si quid non pertinet usus:
Attamen exemplo multa docere potest.
V tile propolitum est leuas extinguere flamas
Nec seruum uitii pectus habere suum.
V ixisset phyllis: si me foret uia magistro
Et per quod nouies. saepius isset iter.
N ec moriens dido summa uidisset ab arce
Dardanias uentis uela dedisse ratem.
N ec dolor armasset contra sua uiscera matrem:
Quæ socii danno languinis ulta uirum est.
A rte mea tereus quamuis phylomena placeret
Per facinus fieri non meruisse aus.
D a mihi paphacn: iam tauri ponet amorem.
Da phœdram: phœdræ turpis abibit amor.
R edde parim hobi helenam menelaus habebit.
Nec manibus danaum pergama uicta forent.
I mpia si nostros legisset scylla libellos:
Haesisset capiti purpura nile tuo.
M e duce dannosas homines compescite euras.
Re etaque cum sociis me duce nauis eat.
N alo legendus erat tunc: cum didicistis amare.
Idem nunc uobis nalo legendus erit.
P ublicus assertor uitii suprefixa leuabo
Pectora: uihdicte quisque faueto suæ.
T e precor o uates adsit tua laurea nobis
Carminibus: & medicæ phœbe repertor opis.
E t pariter uati: pariter succurre medeni.
Vtraque tutelæ subdita cura tua est.
D um licet: & modici tafgunt præcordia motus
Si piget. in primo limine liste pedem.
O pprime: dum noua sūt subiti mala semina morbi
Et tuus in cipiens ire resistat equus.
N am mora dat uires: teneras mora percoquit uuas
- Gregat. i. quod
ponat florum ad
famus suarum am
rur. et suuist poma

Et ualidas segetes quod fuit herba facit.

Quae præbet latas arbor spatiantibus umbras:

Quo posita est primum tempore, uirga fuit.

Tunc poterat manibus summa tellure reuelli
Nunc in immemulum uiribus aucta luis.

Quale sit id: quod amas: celeri circumspice mente
Et tua læturo lubrahe colla iugo.

Principiis obla, sero medicina paratur:

Cum mala per longas coitalueré moras.

Sed propera: nec te uenturas differ in horas.

Qui non est hodie: cras minus aptus erit.

Verba dat omnis amas: reperitq; alimeta morado.

Optima uindi: etæ proxima quæque dies

Flumina magna uides paruis de fontibus orta

Plurima collectis multiplicantur aquis.

Si citò sensisses quantum peccare parabas:

Non tegeres uultus cortice in yrtha tuos.

Nidi ego: quod fuerat primo lanabile uulnus:

Dilatum longe damna tulisse moræ.

Sed quia delectat ueneris decerpere fructus:

Dicimus assidue cras quoque fieri idem.

Interea tacitæ serpunt inuisca flaminae:

Et mala radices altius arbor agit.

Si tamen auxiliu perierunt tempora primi:

Et uetus in capto pector sedit amor:

Maius opus superest: sed non: quia senior ægro.

Adiudicor: ille mihi destituendus erit.

Qua læsus fuerat partem pœnitius heros

Debuerat celeri preseguisse manu.

Post tamen hic multos sanatus creditur annos

Supremam bellis imposuisse manum.

Qui modo nascetes properabam pellere morbos:

Admouco tardam nunc quoque lentu opem.

Authoua: si possis: sedare incendia tentes:

Aut: ubi per uires procubuere luas.

Dum furor in curru est: currenti cede furori.

Difficiles aditus impetus omnis habet.

Stultus: ab obliquo qui cum discedere possit:

Pugnat in aduersas ire natator aquas.

Impatiens atlimus: nec adiuc tractabilis arte:

Respuisti: atque odio uerba monentis habet.

Aggrediar melius tum: cu sua uulnera rati

lam finet: & ueris uocibus aptus erit.

Quis matrem nisi mentis inops in funere nati

Flere uetas: non hoc illa monenda loco est.

Cum dederit lachrymas: animuq; ipse uerit grum

Ille dolor uerbis emoderandus erit.

Téporibus medicina ualeat: data tempore prosut:

Et data non apto tempore uina nocent.

Quin etiam accendas uicia tritata que uerando:

Temporibus si non aggrediare suis.

Ego ubi ^{sum} ad medium aptus.
Faciuntis fugias ocia prima meis.
Hec ut ames faciunt, haec quae fecerunt amare.
Hec faciunt iucundi causa cibusque mali,
Ocia si tollas perire cupidinis arcus.
Contemptaeque iacent; & sine luce facies.
Quam platanus riuo gaudet: quod populus unda.
Et quod limosa canna palustris humo.
Tam uenus ocia amat: finem qui queris amoris.
Credit amor ribus res age: futus eris.
Langor: & immodi ci sub nullo iudice somni.
Aleaque: & multo tempora quaissa mero:
Eripunt omnes animo sine uulnere uires,
Affuit incautis insidiosus amor.
Desideam puer ille sequi solet. odit agentes:
Da vacue menti: quo teneatur opus.
Sunt foralunt leges: & quo stuearis amici.
Vade per urbanae splendidae castra togæ.
Vel tu sanguinei iuuenilis munera martis
Sulcipit delitiae iam tibi terga dabunt.
Ecce fugax parthus: magni noua causa triumphi.
Iam uuldet in campis cæsar's arma sui.
Vince cupidineas pariter: parthasque sagittas.
Et refer ad patrios binas trophea deos.
Vt semel ætola uenustus est a culpide laesa:
Mandat amatori bella gerenda suo.
Quæritur ægilthus qua re sit factus adulter.
Impromptu causa est: desidiosus erat.
Pugnabant alii tardis apud illion armis:
Quo tulerat uires græcia tota suas.
Siue operam bellis uellit dare: nulla gerebat.
Siue foro: uacuum litibus argos erat.
Quod potuit: fecit. ne nil ageretur amauit.
Sic uenit ille puer: sic puer ille manet.
Rura quoque oblectant animos studiumque coledis.
Quælibet huic curæ cedere cura potest.
Colla sub domitos oneri supponere tauros.
Sauciet ut duram uomer aduncus humum:
Obrui uersata cerealia semina terra.
Quæ tijs cum multo fœnore reddat ager.
Aspice curuatos pomorum pondera ramos.
Ut sua quod peperit: uix ferat arbor onus.
Aspice labentes iucundo murmure riuos
Aspice tondentes fertile gramen oves:
Ecce petunt rupes: præruptaque saxa capellæ:
Ut referant hædig ubera plena suis.
Pastor inæquali modulatur arundine carmen:
Nec desunt comites: sedula turba canes.
Parte sonant alia siluae mugitibus altæ:
Et queritur uitulum mater abesse suum.
Quid cum suppositos fugiunt examina fumos

- ab iugis
 Ut releuent dempti uiimina curua fuit:
Hic pons p^o r^o n° 1000 m^o q^o b^o ann^o 1000 n° 1000
Poma dat autunnis. formosa est messibus æstas
 Ver prebet flores: igne leuatur hyems.
Temporibus certis maturā rusticus uñam.
 Colligit. & nudo sub pede musta fluunt.
Temporibus certis delectas alligat herbas.
 Et tonsam raro peccine uertit humum.
Ipse potes riguis plantam desigere in ortis.
 Ipse potes riuos ducere lenis aquæ.
Venerit initio: fac ratum ramus adoptet.
 Stetque peregrinis arbor operta comis.
Cum semel hæc animum coepit mulcere uoluptas
 Debilibus pennis irritus exit amor.
Velet tu uenandi studium cole: sæpe recessit
 Turpiter a phœbi uicta sorore uenuit.
Nunc leporem prouum catulo lectare lagaci:
 Nuc in frondosis retia tende iugis.
Aut pauidos tere uaria formidine ceruos:
 Aut cadat aduersa cuspidi fossus aper.
Nocte fatigatum somnus: non cura puellæ
 Excipit: & dulci membra quiete leuat.
Leuius & studium: prodest tamen alite capta:
 Aut lino: aut calamis præmia parua sequi.
Vel quæ pisces edax audito male deuouet ore.
 Abdere supremis æra recurua cibis:
Aut his: aut aliis: donec dediscis amare
 Ipse tibi furtim decipiendus eris.
Tu tamen & quamvis firmis retinēbere uincis:
 I procul: & longas carpere perge uias.
Flebis: & occurret desertæ nomen amicæ.
 Stabit & in media pes tibi sape uia.
Sed quanto minus ire uoles: magis ire memento:
 Perfer: & inuitos currere coge pedes.
Nec pluuias opta: nec te peregrina morentur
 Sabbathæ. nec damnis hæfia nata tuis.
Nec quot traliceris: led quot tibi querer~~s~~ supersut
 Milia: & maneas: nec prope finge moras.
Tempora nec mimera: nec crebro respice romam:
 Sed stige: tutus adhuc parthus ab hoste fuga est.
Dura aliquis præcepta uocet mea: dura fatemur
 Esse: sed ut ualeas: multa dolenda feres.
Sæpe bibi succos: quamvis inuitus: amaros
 Aeger: & oranti mēnsa negata mihi est.
Ver corpus redimas: ferrum patieris & ignes:
 Arida nec sitiens ora lauabis aqua.
Ver ualcas animo: quicquam tolerare negabis.
 At precum pars hæc corpore maius habet;
Sed tamen est artis tristissima ianua nostræ.
 Et labor est unus tempora prima pati.
Aspicis ut prenos urant iuga prima iuuencos:
 Ut noua uelocem cingula ledat equum?

Forsitan a laribus patriis exire pigebit
Sed tamen exhibis: deinde redire uoles.
Nec telar patrius: sed amor reuocabit amicæ
Prætendens culpæ splendida uerba tuæ:
Cum semel exieris: centum solatia curæ
Et reus & comites: & uia longe dabunt.
Neque satis esse putas discedere lentus: abesto
Dum perdat uires: sitque sine igne cinis.
Qui nisi firmata properabis mente reuertis:
Inseret arma tibi fænia rebellis amor.
Quicquid eras fueris: sitiens audiuisque redibis.
Et spaciū damno cesserit omnis tuo.
Viderit aemoniæ si quis mala pabula terræ:
Et magicas artes posse iuuare puta:
Ista ueneficii uetus est uia noster apollo
Innocuam sacro carmine monstrat opem.
Meduce non timulo prodire iubebitur umbra.
Non anus in fami carmine rumpet humum.
Non seges ex aliis alios transibit in agros.
Nec dubito phœbi pallidus orbis erit.
Vt solet æquoreas ibit tyberinus in undas,
Vt solet: in niueis luna uchetur equis.
Nulla recantatas deponent pectora curas.
Nec fugiet uiuo sulphure uictus amor.
Quid te phasiacæ iuuerunt gramina terre?
Cum cuperes patria colchi manere domo?
Quid tibi profuerit circe perseides herbæ:
Cum tibi naritias abstulit aura rates.
Omnia fecisti: ne callidus hostes abiret.
Ille dedit certæ linæa plena fuge.
Omnia secisti: nec te ferus uret ignis.
Longus at iniuncto pectore sedet amor.
Vertere quæ poteras homines in mille figuræ:
Non poteras animi uertere iura tui.
Direris his etiam: cum iam discedere uellet:
Dulichium uerbis detinuisse ducem.
Non ego: quod primum memini sperare solebam:
Iam precor: ut coniunx tu meus esse uelis.
Et tamen: ut coniunx essem tua digna uidebar:
Quod dea quod magni filia solis eram.
Ne properes oro: spaciū pro munere posco.
Quid minus optari per mea uota potest?
Est freta mota uides: & debes illa timere.
Vtilior uelis postmodo uentus erit.
Quæ tibi causa fuge: non hic noua troia resurgit.
Non aliquis socios rursus ad arma uocat:
Hic amor: & pax est: in qua male ~~uincere~~ ^{uincere} una.
Totaque sub regno terra futura tuò est.
Illa loquebatur nauem soluebat ulyces
Irrita cum uelis uerba tulere noti.
Ardet: & assuetas circe tendebat ad artes.

Nec tamen est illis attenuatus amor:
Ergo quisquis opem nostra tibi poscis ab arte;
 Deme ueneficiis carminibusque fidem.
Si te causa potens dominæ retinebit in urbe.
 Accipe consilium quod sit in urbe meum.
Optimus ille fuit uindex:laudentia pectus
 Vincula qui rupit:dedoluitque semel.
Sed:cui tantum animi est:illum mirabor & ipse
 Et dicam monitis non esse iste meis.
Tu modo:qui:quod amas:aegre dediscis amare.
 Et potes:& uelles posset docendus eris.
Sæpe refer tecum sceleratæ facta puellæ.
 Et pone ante oculos omnia damna tuos:
Illud & illud habet:nec ea contenta rapina est;
 Sub titulum nostros misit auara lares.
Sic mihi iurauit:sic mea iurata fecellit:
 Ante suas quotiens passa iacere fores.
Diligit ipsa alios:a me fastidit amari.
 Institor heu nectes:quas mihi non dat:habet.
Hæc tibi per totos marcescant omnia sensus.
 Hæc refer:hinc odii semina quære tui.
Atque utinam posses etiam facundus in illis
 Esse:doles tantum:sponte disertus eris.
Hæcerat in quadam nuper mea cura puella.
 Conueniens animo non erat illa meo.
Curabar propriis æger podalirius herbis:
 Et fateor:medicus turpiter æger eram.
Profuit assidue uitiis insistere amicæ.
 Idque mihi factum saepe salubre fuit:
Quam male dicebam nostræ sunt crura puellæ.
 Nec tamen:ut uerum confiteamur:erant.
Brachia q[uod] non sunt nostræ formosa puellæ.
 Nec tamen:ut uerum confiteamur:erant.
Quam breuis ē:nec era:q[uod] multum possit amante[m]
 Hinc odio uenit maxima causa meo.
Et mala sunt uicina bonis:errore sub illo
 Pro uitio uirtus criminis saepe tulit.
Quam potes in peius dotes deflecte puellæ.
 Iudiciumque breui limite falle tuum.
Turgida:si plena est:si fulsa est:nigra uocetur:
 In gracili macies crimen habere potest.
Et poterit dici petulans quæ rustica non est.
 Et poterit dici rustica:si qua proba est:
Quin etiam quacunque caret tua dote puella:
 Hac moueat blandis usque peccare tonis.
Exige quod cantet:si qua est sine uoce puella.
 Fac saltet:ne scit si qua mouere pedem.
Barbara sermoe est:fac tecum multa locatur.
 Non didicit chordas tangere:posce lyram.
Durius incedit:fac ambulet.omne papillæ
 Pectus habent tumidæ:fascia nulla tegat.

- S**i male dentata est: narra quod rideat illa:
Mollibus est oculis: quod fleat. illa refer
Proderit & subito. cum se non finxerit illa.
Ad dominam sceleres mane tulisse gradus:
Auferimur cultu gemmis. auroque teguntur
Omnia. pars minima est ipsa puella sui.
Sæpe ubi sit: quod ames: inter tam multa requiras.
Decipit hac oculos ægide diues amor.
Remprosus ades: deprendas tutus inermem:
In felix uitii excitet illa suis.
Non tamen huic nimium præcepto credere tutum est:
Fallit enim multis forma sine arte decens.
Tu quoque compositis sua cum linet ora uenenis:
Ad dominæ uultus. nec pudor obstat eas.
Pyxidas inuenies: & rerum mille colores:
Et fluere in tepidos e sopha lapsa sinus.
Illa tuas redolent phineu medicamina mensas:
Non semel est stomacho nausea facta.
Nunc tibi quæ medio ueneris prestemus in usu:
Eloquar: est omni parte fugandus amor.
Multa quidem ex illis pudor est mihi dicere: sed tu
Ingenio uerbis concipe plura meis:
Nuper enim nostro quidem carpsere libellos:
Quorum censura musa proterua mea est.
Dummodo sic placeam: dum toto canter in orbe:
Qui uolet impugnet unus & alter opus.
Ingenium magni liuor detrectet homeri:
Quisquis es: ex illo zoile nomen habes.
Et tua sacrilegæ laniarunt carmina linguae:
Pertulit hic uictos quo duce troia deos.
Summa petit liuor: perflant altissima uentis:
Summa petunt dextra fulmina missa iouis.
Attu quicunque es: quem nostra licentia laedit:
Si sapiis: ad numeros exige queque suos.
Fortia maconio gaudent pede bella referri:
Delitiis illic quis locus es: le potest.
Grade sonat thragici: thragicos decet ira coturnos:
Versibus e mediis soccus habendus erit.
Liber in aduersos hostes stringatur iambus:
Seu celer: extremum seu trahat ille pedem.
Blanda pharetratos elegia cantet amores:
Et leuis arbitrio laudat amica suo.
Callimachi numeris non est dicendus achylles:
Cydippe non est oris homere tui.
Quis feret andromaches peragentem thaïda partes:
Peccat. in andromache thaïda si quis agat.
Thais in arte mea est. lascivia libera nostra est.
Nil mihi cum nupta thaïdis in arte mea est.
Si me materiae responderet musa iocosa:
Vicimus: & falsi criminis acta mea est.
Rumpel liuor edax: magnum iam nomen habemus.

Maius erit: tantum: quo pēde cōpīt eat
Sed nīmū properas: uiuā modo: plura dolebis
 Et capient anni carmīna multa mei.
Nam iuuat & studium. sāmē mihi crescīt honore
 Principīo clīui nōster anhelat equus.
Tantum se nobīs elegi debere fatentur:
 Quantum uirgilio nōbile debet opus.

**Publīi Ouidīi Nasōnī De Remēdīo
 Amoris Liber Secundus.**

Quodam dīmī

Ac tenuis iuīdiæ rēspēdīs: atrahe lora.
 Fortius: & gyro curre poeta tuo.
 Ergo ubi cōcubīt & op̄o iuuēile pete
 Et prop̄e prōisse tēpora noētis erūt. tur
Gaudia ne domīnæ: pleno si corpore sumes:
 Te capiant: in eas quamlibet ante uelim.
Quamlibet inuenias: in qua tua prima uoluptas
 Desinat aprima proxīma segnīs erit.
Sustentata uenus gratissima frigorē soles:
 Sole iuuant umbras: grata fūt unda siti.
Et pudet: & dicam: ueneris quoque iunge figurās:
 Quas minime iungi: quasue decere putēs.
Neclabor efficere est: rārē tibi uera fatentur:
 Et nihil est: quod se dedecuisse putēt.
Tunc etiam iubeo totas aperire fenestras
 Turpiaque admissō membra notare dic.
At: si mul ad metas uenit finita uoluptas.
 Lassaque cum tota corpora mente iacent.
Dum piget: & nullam malles tetigisse puellam:
 Facturusque tibi non uidearē diu.
Tunc aio signa quæcunque in corpore menda est
 Luminaque inuitiis illius usque tene:
Forsitan haec aliquis: nā sunt quoq; parua uocabit
 Sed quæ non prosunt singula: multa iuuant:
Paruā necat morsu spatiōsum uipera taurum.
 A cane non magno sāpe tenetur aper.
Tu tantum numero pugna: præceptaque in unum:
 Contrahe de multis grandis acerius erit.
Sed quia sunt totidem mores: totidēque figuræ.
 Non sunt indicīs omnia danda meis
Quo tua non possunt offendī pectora factō.
 Forsitan hoc alio iudice crimen erit.
Ille quod obſcēnas in aperto corpore partes
 Viderat: in cursu qui fuit: hæsit amor.
Ille quod a ueneris rebus surgente puella
 Vedit in immundo signa pudenda toro.
Luditis o si quos potuerunt ista iuuare.
 Afflarunt tepidæ pectora uestra faces.

- A ttrahet ille puer contentos fortius arcus
Sautia maiorem turba petetis opem.
- Q uid:quod clam latuit reddente obscena puella:
Et uidit quae mox ipsa uideret uerat.
- D i: melius:q; nos moneamus talia quenquam:
Ut prosint:non sunt experienda tamen.
- H ortor & ut pariter binas habeatis amicas.
Fortior est:plures si quis habere potest.
- S ecta bipartito cum mens discurrit utroque:
Alterius uires subtrahit alter amor.
- G rádia per multos tennantur flumina ríuos.
Magnaque subdueto stipite flamma perit
- N on satis una tenet cæratas ancora puppes:
Non satis est liquidis unicus hamus aquis.
- Q ui sibi iam pridem solatia bina parauit:
Iam pridem summa uictor in arte fuit.
- A ut tibi quis fueras dominæ male creditus uni:
Nunc saltē nouus est inueniendus amor.
- P asiphæs minos in prognide perdidit ignes.
Cessit ab idæa coniuge uicta prior.
- A mphilochi frater ne phyllida semper amaret
Calliore fecit parte recepta tori
- E t paris cenonen summos tenuisset in annos:
Si non œbalia pellice læsa foret.
- C oniugis odrisio placuissest forma tyranno:
Sed melior cause forma sororis erat.
- Q uid moror exemplis:quorum me turba fatigat:
Successore nouo uincitur omnis amor.
- P artius e multis mater desiderat unum:
Quam:qua flens clæmat:tu mihi solus eras.
- E t:ne forte putas noua me tibi condere iura.
Atque utinam inuenti gloria nostra foret.
- V idit id atrides:quid enim non ille uideret:
Cuius in arbitrio græcia tota fuit.
- M arte suo captam chryseida uictor amabat.
At senior stulte flebat ubique pater
- Q uid lachrymas odiosæ senex:bene contigit illi:
Officio natam lædis inepte tuo.
- Q uam postquam redi calchas ope tutus achyllis
Iusserat:& patria est illa recepta domo:
- A trides ait:est illius proxima forma.
Et:si prima sinat littera:nomen idem.
- H anc mihi si sapiat:per se concedat achylles.
Si minus imperium sentiet ille meum.
- Q uod si quis uestrum factum hoc incusat achiu*i*
Est aliquid ualida sceptræ tenere manu.
- N am:si rex ego sum nec tecum dormias illa:
In mea thersites regna licebit eat.
- D ixit & hanc habuit solatia magna prioris:
Et prior est posita cura repulsa noua.
- E rgo assume nouas auctore agamemnone flamas:

- Et tutus in biuio detineatur amor.
- Q** uæris ubi inuenias: artes tu perlege nostras:
Plena gauellarum iam tibi nauis erit.
- Q** uod: si quid præcepta ualent mea: si quid apollo
Vtile mortales edocet ore meo:
- Q** uanuus infelix media torreberis ætna:
Frigidior dominæ fac uideare tuæ.
- E** st sanum simula: nec siquid forte dolebis:
Sentiat: & iude: cum tibi flendus ris.
- N** on ego te iubeo medias abrumpere flamas.
Non sunt imperii tam fera iussa mei.
- Q** uod non est simula: positos imitare furores.
Sic facies uere: quod meditatus eris
- S** æpe ego ne biberem: uolu dormire uideri
Dum uideor: somno lumina uicta dedi
- D**eceptum risi: qui se simularat amare.
In laqueos auceps decideratque suos.
- I**ntrat amor mentes usu: dediscitur usu.
Qui poterit sanum fingere: tutus erit.
- D**ixerit ut uenias pacta tibi nocte uenito.
Veneris & fuerit ianua clausa feres.
- N**ec dic blanditias: nec dic conuitia posti.
Nec latus in duro limine pone tuum.
- P**ostera lux aderit: careant tua uerba quærelis.
Et nulla in uultu signa dolentis habe.
- I**am ponet fastus: cum te languere uidebit.
Hoc etiam nostra munus ab arte feres.
- T**e quoque fallet amor: dum sit tibi finis amandi;
Propositis frenis sepe repugnet equus.
- V**tilitas lateat: quod non profitebere fiet.
Quæ nimis apparent retia uitat auius.
- N**ec tibi tam placeat: quod eam contemnere possis
Sume animos: animis cedat ut illa tuis:
- I**anua forte patet: quamuis reuocabere: transi.
Est data nox: & dubita nocte uenire data.
- P**osse pati facile est tibi ni patientia desit:
Protinus exfacili gaudia ferre licet.
- N**ec præcepta potius quam mea dura uocare:
En etiam partes conciliantis ago.
- N**am: quoniam uariat animi: uariabimus artes.
Mille mali: specis: mille salutis erunt.
- C**orpora uix ferro quædam sanantur acuto.
Auxilium multis succus & herba fuit.
- M**ollior es: nec abire potes: uinctusque teneris.
Et tuta scaevus amor sub pede colla premit:
- D**esine luctari: referant tua carbasa uenti.
Quaque uocant fluctus: hac tibi remus erat;
- E**xolenda est sitis ista tibi: qua perditus ardes.
Cedimus: e medio iam licet amne bibas.
- S**ed bibe plus etiam: q[uod] quod præcordia poscunt
Guttore fac pleno sumpta redundet aqua

- E**t fruere usque tua nullo prohibente puella:
Illa tibi noctes auferat: illa dies.
- T**haedia quare malis faciunt & tediā finem?
Iam quoque: cum credas posse carere mane.
- D**um bene tu cumulas: tibi copia tollit amorem
Et fastidita non libet esse domo.
- F**it quoque longus amor: quem diffidentia nutrit
Hunc si tu queris ponere: pone metum.
- Q**ui timet ut sua sit: ne quis subtrahat illam: *sibi*
Ille machaonia uix ope sanus erit.
- P**lus amat e natis mater plerunque duobus:
Pro cuius reditu: quod gerit arma: timet.
- E**st prope colinam templum uenerabile portam:
Imposuit templo nomina celsus eryx.
- E**st illic lethæus amor: qui pectora sanat.
Inque suas gelidam lampadas addit aquam;
- I**lluc & ita uenit uotis obuia poscunt. *sibi*
Et si qua est duro capta puella uiro.
- I**n mihi sic dixit: dubito: uerus ne cupido:
An somnus fuerit, sed puto somnus erat.
- O**qui sollicitos modo das: mo demis amores.
Adiice præceptis hæc quoque naso tuis.
- A**d mala quisque animum referat sua: ponet amore.
Omnibus ille deus plusue minusue dedit.
- Q**ui puteat: ianumque timet: celercque calendas.
Torqueat hunc aeris mutua summa sui:
- C**ui durus pater est: ut uoto cætera cedant:
Huic pater ante oculos purus habendus erit.
- H**ic male dotata pauper cum coniuge uiuit:
Vxore in fato credat obesse suo.
- E**st tibi rure bono generosæ fertilis uua
Vinea: ne nascens uita sit uua time.
- I**lle habet ireditu nauem: mare semper iniquum
Cogitet: & damno littoralæ sua.
- F**ilius hunc miles hunc filia nubilis angat.
Et quis non causas mille doloris haberet?
- V**t posses odisse tuam pari funera fratrum:
Debueras animo saepe referre tuo.
- P**lura loquebatur placide puerilis imago:
Destituit somnus: si modo somnus erat.
- Q**uid faciam: media nauem palinurus in unda
Deserit, ignoras cogor in ire uias.
- Q**uisquis amas: loca lola nocent: loca sola cauet
Quo fugis: in populo tutior esse potes:
- N**am tibi secretos augent secreta furores.
Est opus auxilio: turbula futura tibi est.
- T**ristis eris: si solus eris: domine que relictæ
Ante oculos facis habit ut ipsa tuos.
- T**ristior in circa nox est: quam tempora phœbi:
Quæque leuet luctus turbula sodalis abest.
- N**e fugie colloquium: nec sit tua ianua clausa:

Nec tenebris uultus flebilis abde tuos.
Semper habe pyladem aliquem: qui curet oreſte:
 Hic quoque amicitiae non leuis usus erit.
Quid nisi secretae serunt phyllida syluae:
 Certa necis causa est: incomitata fuit.
Ibat ut æmonaco referens trieterica baccho
 Ire solet fusis barbara turba comis.
Et modo quod poterat latum spectabat in æquore
 Nunc in arenosa laffa iacebat humo.
Perfide demophoon surdas clamabat ad undas
 Ruptaque singulu uerba loquentis erant.
Limes erit tenuis longa subnubilus umbra:
 Quo tulit illa suos ad mare sape pedes.
Nona terebatur miseræ uia: uiderit inquit.
 Et spectat zonam pallida facta suam.
Aspice & ramos. dubitat. refugitque. quod audet.
 Et timet: & digitos ad sua colla refert.
Sithoni tunc certe uellem ne sola fuisses:
 Non flesset positis phyllida silua comis:
Phyllidis exemplo nimium secreta cauete.
 Læsa uir a domina: læsa puella uiro.
Præliterat iuuenis quicquid mea musa iubebat:
 Inque suæ portu pene salutis erat.
Decidit. ut cupidos inter deuenit amantes:
 Et: quæ deciderant tela: resumpsit amor.
Si quis amas: nec uis: facias: contagia uites:
 Haec etiā pecori sape nocere solent.
Dum spectat læsos oculi læduntur & ipsi.
 Multaque corporibus transitione nocent:
In loca non nunquam siccis arentia glebis
 De prope currenti flumine manat aqua.
Manat amor teatus: si non ab amante recedas:
 Turbaque in hoc omnes in geniosa sumus.
AIter item iam seruus erat: uincinia læsit.
 Occursus dominæ non tulit ille suæ.
Vulnus in antiquum rediit male sana cicatrix:
 Successusque artes non habuere meæ:
Proximus a teatis ignis defenditur ægre
 Utile finitimi abstinuisse locis.
Nec: quæ ferre solet spaciamentem porticus illam:
 Te ferat: officium neue colatur idem.
Quid iuuat admonitu tepidam recalescere mete:
 Alter si possis orbis habendus erit.
Non facile esuriens posita retinebere mensa:
 Et multam salientis incitat unda sitim:
Non facile est taurum uisa retinere iuuencia:
 Fortis equus uisa semper adhinnit aqua.
Hæc ubi præstiteris: ut tandem littora tangas:
 Non ipsam satis est deseruisse tibi.
Et soror: & mater ualeant: & conscia nutrix:
 Et quisquis dominæ pars erit ulla tuæ.

Nec ueniat seruus: nec flens ancilla fictum
Suppliciter dñmnae nomine dicat aue.
Nec: si scire uoles: quid agat: tamen ipse rogabis:
Perfererit lucro lingua retenta tuo.
Tu quoque: qui causam fugitiui quæris amoris:
Deque tua domina multa quærenda refers:
Parce queri: melius sic te ulciscere tacendo:
Dum desideriis effluat illa tuis.
Et malim taccas: q̄ te dedisse loquaris.
Qui nimium multis: non amo: dicit: amat.
Sed meliore fide paulatim extinguitur ignis:
Quam subito: lente define: tutus eris.
Fumine perpetuo torrens solet altius ire:
Sed tamen haec breuis est illa perennis aqua.
Fallat: & in tenues euanidus exeat auras.
Perque gradus molles emoreatur amor
Sed modo dilectam scelus est odisse puellam.
Exitus ingenii conueniat iste feris.
Nec curandus adest: odio qui finit amorem:
Aut amat: aut ægre desinit esse miser.
Turpe vir & mulier iuncti modo: protinus hostes
Non ictas lites appias ipsa probat.
Æpe casas faciunt: & amant: ubi nulla similitas
Incidit: a monitu liber aberrat amor.
Foro aderat iuuenis dominam lecticat cnebat
Horrebant securis omnia uerba minis.
Iamque uadaturus lecticat prodeat inquit,
Prodicat: uisa coniuge mutus erat.
Est manus: & manibus duplices cecidere tabellæ
Venit in amplexus: atque ita: uincis ait.
Tutus est: aptumque magis discedere pace:
Quam petere a thalamis litigiosa foro.
Munera quæ dederas habeat: sine lite iubeto.
Esse solent magno damna minora bono.
Quid: si uos casus aliquis conducat in unum:
Mente memor tota quæ damus arma tene.
Hic opus est armis: hic o fortissime pugna.
Vincenda est telo penthesilea tuo.
Unc tibi riuat: nunc durum limen amicæ:
Nec subeant mediis irrita uerba deis.
Nec compone comas: cum sis uenturus ad illam
Nec toga sit laxo conspicienda sinu.
Nulla sit: ut placeas alienæ cura puellæ:
Iam fact: ut e multis illa sit una tibi.
Sed quid præcipue uestris conatibus obstat:
Eloquar: exemplo quicunque docente suo.
Desinimus tarde quia nos speramus amari:
Dum sibi quisque placet: credula turba sumus.
Attu nec uoces: quid enim fallacius illis:
Crede: nec æternos pœnus habere deos.
Nue puellarum lacrymis moueare cauento.

- Vt flerent: oculos erudiere suos.
A lritibus innumeris més oppugnatur amantum
 Vt lapís æquoreis undique pulsus aquis.
N ec causas aperi: quare diuortia malis:
 Nec dic quod doleas. clam tamen usque dole.
N ec peccata refer: ne diluat ipsa caueto:
 Vt melior causa causa sit illa tua.
Q ui silet: est firmus qui dicit multa puellæ
 Probra sati sieri postulat ille sibi.
N onego dulichias furiali more sagittas:
 Nec raptas ausim tinguere in amne faces.
N ec nos purpureas pueri resecabimus alas:
 Nec sacer arte mea laxior arcus erit.
C onsilium est quodcūque cano. parate monenti:
 Vt faueas coeptis phebe saluber ades.
P hoebus adest sonuere lyr & sonuere pharctræ.
 Signa deum nosco per sua. phœbus adest.
C onfer amycleis medicatum uellus ahenis
 Murice cum tyrio turpius illud erit.
V os quoque formosis ueltras conferte puellas.
 Incipiet dominus que inque pudere suæ:
V traque formose paridi potuere uideri.
 Sed tibi collatam uincis utranque uenus.
N ec solam faciem: mores quoque confer & artes:
 Tantum iudicio ne tuus obstet amor.
E xiguum est quod deinde canam sed profuit illud
 Exiguum multis: in quibus ipse fui.
S cripta caue relegas blando seruata puellæ:
 Constantes animos scripta relecta mouent.
O mnia pone ferros: quāuis iniquitus in ignes.
 Et dic ardoris sit rogus iste mei.
T hestias absentem succedit stipite natum.
 Tu timide flammis perfide uerba dabis.
S i potes & ceras remoue. quid imagine mutæ
 Carperis: hoc periit laodomia modo.
E t loca sæpe nocent. fugito loca conscia uestri
 Concubitus: causas illa doloris habent.
H ic fuit. hic cubuit. thalamo dormiuimus illo.
 Hic mihi lasciuia gaudia nocte dedit.
A dmonitus reuocatur amor. uulnusque nouatum:
 Scinditur: & firma causa pusilla nocet.
V t'pene extinctum cinerem si sulfure tangas:
 Viuet & ex minimo maximus ignis erit.
S ic: nisi uitaris: quicquid reuocauit amorem:
 Flamma redardescet: quæ modo nulla fuit.
A rgolicæ cuperent fugisse capharea puppes:
 Teque senex luctus ignibus ulte tuos.
P ræterita cautus ripheide nauita gaudet.
 Tu loca quæ nimirum grata fuere caue.
H ec tibi sint syrtes: hæc acroceunia uita:
 Hic uomit epotas dira charybdis aquas.

Sunt quæ non possunt aliquo cogente iuberi. V
Sæpe tamen casus facta leuare solent. A
Perdat opes phædra: parces neptune nepoti. V
Nec faciet pauidos taurus auitus equos. A
Gnosiida fecisses inopem: sapienter amasset. V
Diuinitis alitur luxuriosus amor. A
Cur nemo est hecaten: nulla ē quæ cœperit hirum. V
Nempe quod alter egens: altera pauper erat. A
Non habet: unde suum paupertas pascat anorem. V
Non tamen hoc tanti est: pauper ut esse uelis. A
Attanti tibi sit non indulgere theatris: V
Dum bene de uacuo pectore cedat amor. A
Eneruant animos citharæ: cantusque lyræque. V
Et uox: & humeris braccia mota suis. A
Illic assidue ficti cantantur amantes. V
Quid caues actor: quid iuuet: arte docet. A
Eloquar inuitus: teneros ne tange poetas. V
Summoueo dotes impius ipse meas. A
Callimachum fugito: non est inimicus amoris. M
Et cum collimacho tu quoque coe noces. V
Me certe sapho meliorem fecit amicæ. V
Nec rigidos mores teia musa dedit. A
Carmina quis potuit tuto legisse tibullis? V
Vel tua cuius opus cythia sola fuit? A
Quis potuit lesto durus discedere gallo? V
Et mea nescio quid carminetale sonant? A
Quod, nisi dux operis uatem frustatur appollo? V
Aemulus est nostri maxima causa mali. A
At tu riualem noli tibi fingere quenquam? V
Inque suo solam crede iacere toro. A
Acrius hemionen ideo difexit orestes. V
Esse quod alterius cœperat illa uiri. A
Quid menelae doles: ibas sine coniuge creten? V
Et poteras nupta lætus abesse tua. A
Vtparis hanc rapuit: tum demum uxore carere. V
Non potes: alterius creuit amore tuus. A
Hoc & in abducta briseide flebat achilles: V
Illam plisthenio gaudia ferre uiro. A
Nec frustra flebat, fecit: mihi credite: atrides: V
Quod si non faceret: turpiter esset iners. A
Certe ego fecissem: nec sum sapientior illo. V
Inuidiae fructus maximus ille fuit. A
Nam: si bI quoq; nunquam tactam briseida iurat. V
Per sceptrum: sceptrum non putet esse deos. A
Dii faciant possis dominæ transire relictæ. V
Limina: proposito sufficiantque pedes. A
Et poteris modo uelle tene: nunc fortiter ire. V
Nunc opus est celeri subdere calcar equo. A
Illo lotophagos: illo sirenas in antro. V
Esse puta, remis adiice uela tuis. A
Nūc quoque uel nimium quondam riuale dolebas.

- 30
- Vellem desineres hostis habere loco.
At certe quamvis odio remanente saluta:
 Oscula cum poteris iam dare sanus eris.
Ecce cibos etiam: medicina fungar ut omni
 Munere: quos fugias: quos uele sequare dabo.
Daunis. an libycis bulbus tibi missus ab oris:
 An ueniant megaris. noxius omnis erit.
Nec minus erucas aptum est uitare salaces.
 Et quicquid ueneri corpora nostra negat:
Vtilius sumas acuentes lumina rutas
 Et quicquid ueneri corpora nostra parat.
Quid tibi peacipiam de bacchi munere: quæreris
 Spe breuius monitus experiere meos
Vina parant animos ueneri: nisi plurima sumas
 Et stupeant multo corda sepulta mero.
Nutritur uento uento restinguitur ignis.
 Lenis alit flamas. gradior aura negat.
Aut nulla ebrietas: aut tanta sit: ut tibi curas
 Eripiat. si qua est inter utrumque: nocet.
Hoc opus exegi. fessæ dare ferta carinæ.
 Contigimus portum: quo mihi cursus erat.
Post modo reddetis sacro pia uota poetæ.
 Carmine sanati scœmina uirque meo.

P. Oui. **N.** a. **D.**e remedio amoris Lib. expliciunt.

Publii Oui. Nasonis in Ibi in Liber Vnicus:

- TEmpus ad hoc lustris bis iam mihi
 quinque per actis.
 Omne fuit muse carmen inerme meæ.
 Nullaque quæ possit tot scriptis miliz
 bus cxtat.
 Littera nasonis sanguinolenta legi.
Nec quamquam nostri: nisi me laetere libelli:
 Artificis periit cum caput arte sua.
Vnus & hoc ipsum est iniuria magna: perennem
 Candoris titulum non finit esse mei.
Quisquis is est: nō nomē adhuc ut cunque facebo:
 Cogit inaliuctas sumere tella manus.
Ille relegatum gelidos aquilonis ad ortus
 Non finit exilio delituisse meo.
Vulneraque immittis requiem querentia uexat.
 Iactat & in toto criminis nostra foro.
Perpetuoque mihi sociam frēdere lecti
 Non patitur mileri funera flere uiri.
Et qui debuerat subitas extinguere flamas:
 His prædam emedio raptor ab igne petit.
Cumque ego quælla meæ coplectar membra carinæ:
 Nufragiū tabulas pugnat habere mei.
Nititur ut profugæ desint alimenta senectæ;

- Heu quanto est nostris dignior ille malis:
D ii melius: quoru[m] l[og]o[m] mihi maximus ille
Qui nostras inopes noluit esse uias:
H uic igitur meritas grates utcunque licebit
Pro tam mansuetu pectore semper agam.
A udiet hoc pontus: faciet quoque forsitan idem ^{augustinus}
Terra sit ut proprior testificanda mihi.
A ttibi calcasti qui me uiolente iacentem:
Quam licet ^{meridianus} misero debitus hostis ero: ^{heu}
D elinet esse prius contrarius ignibus humor:
Iunctaque cum luna lumina solis erunt:
P arisque eadem cœli zephyros emittit & heuros:
Et t[em]p[er]idus gelido habit ab axe notus:
E noua fraterno ueniet concordia fumo:
Quam t[em]p[er]atus accensa separat ira pyra:
E tuer autunno: brumæ miscebitur æstas.
Atque eadem regio uesper & ortus erit:
Q uam mihi sit tecu politis quæ sumptu[m]is armis
Gratia commissis improbe rupta tuis.
Q uam dolor hic unquam spatio euanciscere possit:
Leniat aut odium tempus & hora meum.
P ax crit h[ab]et nobis: donec mihi uita manebit
Cum p[ec]cato infirmo quæ solet esse lupis.
P rima quidem coepto committam prælia uersu:
Non soleant quamuis hoc pede bella geri.
V tque petit primo plenum flauentis barenae
Nondum calfacti uelitis hasta solum:
S ic ego te nondum ferro ^{cauda} faculabor acuto:
Protinus inuisum nec petet hasta caput.
E t neque nomen in hoc: nec dicam facta libello.
Te quic[ue] breui qui sis dissimulare sinam.
P ostmodo si perges in te mihi liber iambus
Tincta lycambæo sanguine tela dabit.
N unc quo battiades inimicum deuouet ibin:
Hoc ego deuoueo teque tuosque modo.
V tque ille historiis inuoluam carmina cæcis:
Non soleam quamuis hoc genus ipse sequi.
I llius ambiages imitatus in ibid[em] adicar
Oblitus moris iudiciique mei.
E t quoniam qui sis nondum querentibusedo:
Ibidis interea tu quoque nomen habe:
V tque mei uersus aliquantum noctis habebunt:
Sic uitæ series tota sit atra tuæ ^{modestiarum}
H actibi natali facito. ianique calendis:
Non mentituro quilibet ore legat.
D ii maris & terræ: qui que his m[el]iora tenetis
Inter diuersos cum ioue regna polos.
H uc precor huc uelstras omnes aduertite mentes:
Et simite opratis pondus inesse meis
I psa que tu tellus: ipsum cum fluctibus æquor.
Ipse meas æther accipe summe preces.

S ideraque & radiis circundata solis imago:
 Lunaque quæ nunquam quo primit ore micas:
 N oxque tenebrarum species reuerenda tuarum
 Quæque ratum triplici pollice netis opus:
 Q uæque per infernas horredó murmure ualles:
 Imperiuratae laberis amnis aquæ:
 Q ualque ferunt torto uitatis angue capillis
 Carceris obscuras ante sedere fores:
 V os quoque plebs superū:fauni:satyri:que:laresq;
 Fluminaque:& nimphæ:semideumque genus:
 D enique ab antiquo diui ueteresque:nouique
 In nostrum cuncti tempus adeste chori.
 C armina dum capití diro malefida canuntur:
 Et peragunt partes ira dolorque suas:
 A nnuit optatis omnes ex ordine nostris:
 Et sit pars uoti nulla caduca mei.
 Q uæque precor fiant ut non mea dicta:sed ille
 Pasiphaes generi uerba fuisse putet.
 Q uasque ego transiero poenas patiatur & illas
 Plenius ingenio sit miser ille meo.
 N eue minus noceant fictum execrantia nomen.
 Vota:minus magnos commoueant que deos
 I llum ego deuoueo:quem mens intelligit ibin
 Qui scit se facti has meruisse preces.
 N ulla mora est in me:peragam rata uota sacerdos:
 Quisquis ades sacrī ore faucte incis,
 Q uisquis ades sacrī lugubria dicte uerba:
 Et fletu madidis ibin adite genis.
 O mnibusque malis:pedibusque occurrite læuis:
 Et nigræ uestes corpora uestra tegant.
 T u quoque quid dubitas ferales sumere uitias:
 Iam stat:ut ipse uides:funeris ara tui.
 P ompa parata tibi est:uotis mora tristibus absit:
 Da iugulum cultris hostia dira meis.
 T erra tibi fruges:amnis tibi deneget undas:
 Deneget afflatus uentus & aura suos.
 N ec tibi sol clarus:nec sit tibi lucida phœbe:
 Destituant oculos sydera clara tuos.
 N ec se uulcanus:nec se tibi præbeat aer:
 Nec tibi det tellus:nec tibi pontus iter.
 E xultinops erres:alienaque limina lustres:
 Exiguumque petas ore tremente cibum.
 N ec corpus querulo:nec mens uacet ægra dolore:
 Noxque die grauior:sit tibi nocte dies.
 S ique miser semper:nec sis miserabilis ulli:
 Gaudeat aduersis faemina uirque tuis.
 A ccedat lachrymis odium:dignusque puteris:
 Qui mala cum tuleris plurima:plura feras.
 S itque:quod est rarum:solito defecta lauore
 Fortunæ facies inuidiosa tuæ.
 C ausaque non desit:desit tibi copia mortis:

Optatam fugiat uita coacta necem.
Luctatusque diu cruciatos spiritus artus
Deserat: & longa torqueat ante mora.
Euenient dedit ipse mihi modo signa futuri
Phœbus: & a laeva maesta uolauit auis.
Certe ego quæ nouo superos motura putabo:
Spe que tuæ mortis perfide semper alar:
Finiet illa dies: quæ te mihi subtrahet olim?
Finiet illa dies: quæ mihi tarda uenit.
Et prius hanc animam nimium tibi saepe petita
Auferat illa dies: quæ mihi saera uenit.
Quam dolor hic unquam spatio euanescere possit:
Leniat aut odium tempus & hora meum.
Pugnabunt iaculis dum thraces. iaspiges arcu:
Dum tepidus ganges: frigidus ister erit:
Robora dum montes: dum pabula mollia campi:
Dum tyberis liquidas thulcūs habebit aquas:
Bella geram tecum: nec mors mihi finiet iras.
Scœua sed immanis manibus arma dabo.
Tunc quoque cum fuerō vacuas dilaplos in auras
Examini manes oderit umbra tuos.
Tunc quoq; factorum ueniam memor ubra tuorum:
Insequar & uultus ossea forma tuos.
Siue ego quod nolle longis consumptus ab annis:
Siue manu facta morte solutus ero:
Siue per immensas iactabor naufragus undas:
Noltraque longinquus uiscera pisces cedet:
Siue peregrinæ carpent mea membra uolucres:
In que meo tingent sanguine rostra lupi.
Siue aliquis dignatus erit supponere terræ.
Et dare plebeo corpus inane rogo.
Quicquid ero. stygiis crumpere nitar ab oris:
Et tendam gelidas ultor in ora manus.
Me uigilans cernes: taciti ego noctis in umbris
Excutiam somno uisu adesse tuos.
Denique quicquid ages ante os oculosque uolabo
Et querar: & nulla fede quietus eris.
Verbera torta dabunt sonitum: nexaque colubris:
Concia fumabunt semper ad ora faces.
His uiuus furii agitabere: mortuus iis dein.
Et breuior poena uita futura tua est.
Nectibi continget funus: lachrymæque tuorum:
Inde ploratum proiicie re caput.
Carnificisque manu populo plaudente traheris.
Infixusque tuis ossibus uncus erit.
Ipse te fugient quæ carpunt omnia flammæ:
Respuet inuisum iusta cadaver humus.
Vngibus & rostro tardus trahet illa uultus.
Et scindent aquidi perfida corda canes.
Deque tuo si: licet hac sis laude superbus:
In facilius corpore rixa lupis.

In loca ab elysiiis diuersa fugabere campis.
 Quasque tenet sedes noxia turba coles
Sy siphus est illic laxum uolvensque petensque:
 Quique agitur rapidæ uictus ab orbe rotæ
Quaeque gerunt humeris perituras belides undas
 Exulis ægypti turba cruenta nurus.
Poma pater pelopis præsentia quærerit: & idem
 Semper eget liquidis semper abundant aquis.
Ingeribusque nouem qui sumus distat ab imo:
 Visceraque assidue debita præbet aui.
Sic tibi defuriis scindat latus una flagello:
 Ut sceleris numero confiteare tui.
AItera tartareis lectos dabit anguibus artus:
 Tertia fumantes in coquet igne genas.
Noxia mille modis lacerabitur umbra: tua sique
 Acacus in poenas ingeniosus erit.
In te transcribet ueterum tormenta uirorum:
 Manibus antiquis causa quietis eris.
Sy siphæ cui tradas reuoluble pondus habebis:
 Versabunt celeres nunc noua membra rotæ.
Hic erit & ramos frustra qui captet: & undas
 Hic inconsueto viscere pascat aues.
Nec mortis poenas mors altera finiet huius:
 Horaque erit tantis ultima nulla malis.
Inde ego pauca canam: frondes ut si quis in ida
 Et summam lybico de mare carpet aquam.
Nam neque quot flores sicula nascuntur in hybla:
 Quod ueferat dicam terra cylissâ erocos.
Nec cum tristis hyems aquilonis inhorruit alis:
 Quam multa fiat grandine canus athos.
Nec mala uoce mea poterunt tua cuncta referri:
 Ora licet tribus multiplicata mihi.
Tot tibi ueh misero uenient talesque ruinae:
 Ut cogi in lachrymas me quoque posse putem.
Ille me lachrymæ facient sine fine beatum:
 Dulcior hic risu tunc mibi fletus erit.
Natus es in foelix: ita dixi uolucere: nec ulla
 Comoda nascenti stella leuissæ fuit.
Non uenus affulxit: non illa iuppiter hora:
 Lunaque non apto solue fuere loco.
Nec satis utiliter positos tibi præbuit ignes:
 Quem peperit magno lucida maia ioue.
Te feranec quicquam placidum spondet al martis
 Sydera presserunt: falciferique senis & coram
Lux quoque natalis nequit nisi triste uideres
 Turpis & inducis nubibus atra fuit.
Hec est in fastis cuius dat grauis halia nomen:
 Quæque dies ibin publica damna tulit.
Qui simul impunæ matris prolapsus ab aluo:
 Cyphæam fecido corpore pressit humum:
Sedit in aduerso nocturnus culmine bubo:

mortali *infidet* *missis* *genuis*
Funereoque graues edidit ore sonos:
Protinus eumenides lauere palustribus undis:
Qua caua de styonis fluxerat iuncta uadis.
Pectoraque unixerunt hercæ & felle colubræ:
Terque cruentatas increpucere manus.
Gutturaque imbuerunt infanta lacte canino:
Hic primus pueri uenit in ora cibus.
Perbibit inde suæ rabiem nutritis alumnus:
Latrat & in toto uerba canina foro.

Menimbraque uinxerunt tinctis ferrugine pannis:
A male delecto quos rapuere rogo.
Et ne non fultum nuda tellure iaceret:
Molle super silices imposuere caput.
Iamque recelluræ viridi de stipite factas
Admouunt oculis usque sub ora faces.
Fiebat ut est infans sumis contactus amaris:
De tribus est cum sic una locuta soror.
Tempus in imensi lachrymas tibi mouimus illas:
Quæ semper causa sufficiente cadent.
Dixerat: & clotho iussit promissa ualere:
Neuit & infesta stamina pulilla manu.
Et ne longa sua præfigia dicceret horæ:
Fata canct uates qui tua dixit erit.

Ille ego sum uates: ex me tua uulnera disces:
Dent modo dii uires in mea uerba suas.

Carminibusque meis accendent pondera rerum:
Quæ rata per luctus experiere tuos:

Neue sine exemplis æui cruciore prioris:
Sint tua troianis non leuiora malis.

Quantaque clavigeri pœnitius herculis hæres:
Tanta uenenato uulnera crure geras.

Nec leuius doleas q[uod] qui bibt ubera ceruæ:
Armatusque tulit uulnus interme potens.

Quique ab equo præcepit alienis dedit aruis:
Exitio facies cui sua pene fuit:

Id quod amitorides uides: trepidusque minister
Prentes baculo lumini orbus iter.

Nec plus aspicias q[uod] quem sua filia rexit:
Expertus scelus est cuius uterque parens.

Qualis erat postquam est iudex de lite iocosa
Sumptus apollinea clarus in arte senex.

Qualis & ipse iuit: quo præcipiente columba
Et data palladie præuia duxque rati.

Quique oculis caruit: per quos male uiderat aurum:
Inferias nato quos dedit orba parens.

Pastor ut æthelis cui casus ante futuros

Tolemus eurimide uaticinatus erat.

Vt duo phainide quibus idem lumen ademit:

Qui dedit: & thamyrae demophodique caput

Sic aliquis tua membra secessat uirilis
Subsecuit partes: unde creatus erat.

- Nec tibi sit tumidis melior neptunis in undis;
Quam cui sunt subitae frater & uxor aues.
- Solertique uiro laceræ, quem fracta tenentem
Membra ratos semel est miserata soror:
- Vel tua ne poenæ genus hoc cognouerit unus
Viscera diuersis scissa ferantur aquis.
- Vel quæ qui redimi romano turpe putauit:
A duce puniceo pertulit ipse feras:
- Nec tibi subdio præsens sit numen; ut illi
Cui nihil hercæ protuit ara iouis.
- Tu quoque saxo præcipitere iugo.
Aut uelut euriæ: qui sceptrum cœpit ab illo
- Sint artus atuidis anguisbus esca tuis.
- Vel tua maturæ sicut minora fata
Per caput infuse feruus humor aquæ.
- Tu quoque parum mitis: sed non impune prometheus
Aeris uolucres sanguine fixus alas.
- Aut ut ceærides magno ter ab hercule quintus
Cæsus in immensum proiecere fretum.
- Aut ut amaridæ turpi dilectus amore
Oderit: & se uulncret ense caput
- Nec tibi fida magis misceri pocula possint.
Quam qui corniger de ioue natus erat
- Morte uel interreas capti suspensus actiæ:
Qui miser auri seruante triste pependit aqua
- Aut ut achilidæ cognato nomine clarum
Opprimat hostili regula iacta manu.
- Nec tua q[uod] pyrrhi felicius op[er]a quiescant:
Sparsa per ambraciæ quæ facuere uias.
- Tu quoque ut æacidæ telis moriaris adactis:
Non licet hoc cereri disimulare scelus.
- Tu quoque nepos dicti nostro modo carmine regis
Cantaridum succos dante parente bibas.
- Aut pia te cæso dicatur adultera sicut
Qua cecidit leucon uindice dicta pia est.
- Inque pyram tecum carissima corpora mittas:
Quem finem uitæ sardanapalus habet.
- Tu quoque ioui libyci templum uiolare parentes:
Acta nota uultus condat harena tuos.
- Tu quoque necatorum daræi fraudè secundi
Sic tua succehdens deuoret ora cinis.
- Aut ut oliufera quondam sycione profecto
Sit frigus mortis causa famesque tua.
- Aut ut achamides insutus pelle iuuenci:
Turpiter ad dominum præda ferare tuum.
- Inque tuo thalamo iuguleris more pherae:
Qui datus est letho coniugis ense suæ.
- Quosque putas fidos ut larisfeus alebas:
Vulnere non tuos experiare tuo.
- Tu quoque milo: sub quo cruciata est pisa tyranno

- V**iuis in occulta precipiteris aquas.
Quaeque in adamantum philesia regna tenentem
A ioue uenerunt: te quoque tela petant.
Aut ut amaltriacis quondam leneus ab oris
Nudus achillea destituaris humo.
Vtque uel eurydamas ter circumbussta traxilli:
Est larisseis raptus ab hoste rotis.
Vel qui quæ tuerat tutatus incenia sape:
Corpo lustrauit noui diurna suo.
Vtque nouu passa est genus hyppomeneida poenæ:
Tractus in actea fertur adulter humo.
Sic ubi uita tuos inuisa reliquerit artus
Vt ores rapiant turpe cadauer equi:
Viscera sic alius scopulus tua figat: ut olim
Fixa sub euboico graia fuere sinu.
Vtque ferox perit & fulmine & æquore raptor:
Sic te mersuras adiuuet ignis aquas.
Mens quoque sic furii uecors agitur: ut illi
Vnum qui toto corpore uulnus habet.
Vtque dryantiadæ rhodopeia regna tenent:
Ingenio dispar cui pede cultus erat.
Vtfuit etæo quondam generoqué draconum:
Thessimaniique patr: calligonesque uiro.
Nec tibi contingat matrona pudicior illa:
Qua potuit tydeus erubuisse nuru.
Quæque sui uenerem uinxit cum fratre mariti
Locris in ancillæ dissimulata necem.
Tam quoque dii faciant possis gaudere fideli
Coniuge, q thalai: tyndare ique gener.
Quaeque parare suis lethum patruelibus ausa
Bellides assidue colla premuntur aqua.
Byblidos & canaces sicut facis ardeat igne:
Nec sibi per crimen sit tibi fida soror.
Filia si fuerit: si quod pelopæa thyesti:
Myrrha suo patr: nyctimeneque suo:
Filia ne ue magis capit: sit fida parentis:
Quam tua uel pterela: uel tua nise fuit.
Infamemque locum sceleris quæ nomine fecit:
Pressit & inducis membra paterna rotis.
Vtiuenes pereas quorum fastidia uultus
Olim piseæ sustinueré fores.
Vt qui perfusam miserorum cæde procorum
Ipse suo melius sanguine tinxit humum.
Proditor ut seæni peritque auriga tyranni
Qui noua myrtoæ nomina fecit aquæ.
Vt qui uelocem frustra petiere puellam:
Dum facta est pomis tardior illa tribus.
Vt qui tecta noui formam cælantia monstri:
Intrarunt cæcæ non redeunda domus
Vt quorum æcides milit violentus in altum
Corpora cum senis altera scena rogam.

- 34
- V**t quos obscuris uictos ambagibus orisa
 Legimus infande sphinga dedisse neci.
Vt qui bistoniam templo cecidere minerua:
 Propter quod facies nunc quoque torta deae est.
Vt qui threicium quondam praesepia regis
 Fecerunt dapibus sanguinolenta suis.
Teurodomantheos ut qui sensere leones:
 Quique toantea taurica facra deae.
Vt quos scylla uorax scyllaeque aduersa charybdis
 Dulichiae pauidos eripuere rati.
Vt quos demissit uastam polyphemus in aluum:
 Ut lestrigonias qui subiere manus.
Vt quos dux peneus mersit putealibus undis:
 Et facito canas puluere facit aquas.
Et uelut icaridos famulae periere: prociae:
 Inque caput domini qui dabant arma procis:
Vt iacet aornio luctor ab hospite fusus:
 Quis mirum: uictor cum cecidisset erat
Vt quos antae fortes pressere lacerti:
 Quosque feræ morti lemnia turba dedit.
Vt qui post longum sacri monstrator iniqui
 Elicuit pluuias uictima cæsus aquas.
Frater ut antae quo sanguine debuit aras
 Tinxit: & exemplis occidit ipse suis.
Vt qui terribiles pro gramen habentibus herbis
 Impius humano uiscere pauit equos.
Vt duo diuersis sub eodem uindice cæsi
 Temporibus nefus: dissimilansque gener.
Vt pronepos saturne tuus: quem reddere uitam
 Ipse coronides uidit ab urbe sua.
Vt Icynis: & scyron: & cum polyphemone natus
 Quique homo parte sui parte iuuencus erat.
Quique trabes pressas ab humo mittebat in auras
 Aequoris aspectes huius & huius aquas.
Quaeque ceres uidit laeto pereuntia uultu
 Corpora thesea certionea manu.
Hec tibi quæ precibus iustis mea deuouet ira
 Euenient: aut his non leuiora malis.
Qualis achimenes sicula desertus in ora:
 Troica cum uidit uela uenire fuit
Qualis erat nec non fortuna binominis hyri
 Quique tenet pontem: quæ tibi maior erit.
Filius ut cereris fructu tibi semper ametur:
 Destituatque tuas usque petitus opes.
Vt que per alternos unda labente recursus
 Subtrahitur presso mollis arena pede:
Sic tua nescio quæ semper fortuna liquefacit
 Laplaque per medias effluat usque manus.
Vt que pater solita uariis mutare figura:
 Plenus int' existentia conficiare tame,
Nec dapis humanæ tibi erunt fastidia: quaque

- metris lucis r. f.
- A Parte potes tydeus temporis huius erit.
tque aliquid facias a uespere soli s in ortus:
Cur externat rursus agantur equi?
Fcede: lycaniae repetes coniuia mensæ:
Tentabisque iterum fallere fraude iouem.
Teque aliquis posito tentet uim numinis opto:
Tantalides tu is: tu tereique puer.
Ettua sic largos spargantur membra per agros
Tamquam: quæ patrias detinuere uias.
Are perillæo ueros imitere iuuencos
Ad formam tauri conueniente sono.
Vtque ferox phalaris lingua prius ense resecta
More bouis paphio clausus in acre gemas:
Dumque redire uoles æui melioris in annos:
Ut uetus adnicti decipiare sacer.
Atque eque s in mediis mergare uoragine coenii:
Dum modo sint facti nomina nulla tui.
Atque utinam pereas: ueluti de dentibus orti
Sidonia iactis grata per arua manu.
Et quæ pentides fecit: fratri que medusæ.
Euenient capiti uota sinistra tuo.
Et quibus exiguo est uolucris deuota libello:
Corpora projecta quæ luâ purgat aqua.
Vulnra totque feras: quot dicitur ille tulisse:
Cuius ab infernis culter abesse solet.
Attonusque seces: ut quos cybelea mater
Incitat ad phrygios uilia membra modos.
Deque uiro fias nec fœmina: nec uir ut atys.
Et quatias mollii tympana rauca manu:
Inque pecus magna subito uertare parentis
Victor ut est celeri uictaque uersa pede.
Solaque limone pœnam ne senserit illam:
Et tua dente sero uilcera carpat equus.
Aut ut cassandræ dominus: non mitior illo
Saucius ingesta contumuleris humo.
Aut ut abanciades: aut ut lignesius heros:
Cæsus in aquoreas præcipiteris aquas.
Victima uel phœbo sacras maeteris ad aras:
Quam tulit a sileno tendotus holte necem.
Aut deuqueat certis abdere diebus:
Saxaque deuotum grandine plena petant.
Aut iouis infesto telo feriare trisulco:
Ut satus hippomoo: disithoesque pater.
Vt sofor autonoës. ut cui mäterteria maïa est:
Et temere optatos qui male rexit equos
Vt ferus œolidæ: ut sanguine natus eodem:
Quo genita est liquidis quæ caret aretos aquis.
Vt macedoniæta est rapidis cum coniuge flammis:
Sic precor ætherei uindicis igne cadas.
Praedaque sis illis: quibus est latonia delos.
Ante diem rapto non adcunda thralo:

- Q uique uerecundæ speculantem membra dianæ:
 Quique erōtōphiadē dcripuere linum:
 N eue uenenato leuius feri aris ab angue:
 Quam senis oeagrii calliopesque nurus:
 Q uam pūcr hysiphyles. q̄ qui caua primus acuta
 Cūspide suspecti robora fixit equi.
 N eue gradus adeas elpenore cautius altos:
 Vimque feras uini quo tulit ille mōdo.
 T amq; cadas domitus q̄ quisque ad arma uocatē
 Iuuit inhūmānum theodamānta driops.
 Q uam ferus ipse suo periit mactatus in antro
 Proditus inclusæ caccus ab ore bouis:
 Q uam qui dona tulit nescio tincta ueneno
 Euboicasque suo sanguine tinxit aquas.
 V el de præcipiti uenias in tartara saxo
 Ut qui locraticum de nece legit opus.
 V t qui thesa fallacia uela carinae
 Vedit; & iliaca missus ab aree puer.
 V t teneri nūtrix eadem mater tera bacchi.
 Ut cura causa necis serā reperta fuit
 L ydia se scopolis ut uirgo misit ab altis
 Dixerat inuito quæ mala uerba deo.
 F ceta tibi occurrat patrio popularis in aruo:
 Sitque paphageæ causa lœena necis:
 Q uique lycurgidē letalit in arbore natum:
 Idmonaque audacem te quoque rumpat aper
 I sque uel exanimus faciat tibi uulnus: ut illi
 Ora superfici quem cecidere suis:
 A tque idem similē pinus quem morte peremit
 Phrygia uenator: siisque brecyades.
 S it tua contigerit minoas puppis harenas:
 Te corcyram cressia turba petat.
 L apsuramque domum subeas: ut sanguis alebæ
 Stella lycoridæ cui fuit æqua uiro.
 V tque uel euenus torrenti flumine mersus:
 Nomina des rapidæ uel tyberinus aquæ.
 H yrtacidæque modo de fixa cadauer a trunco
 Digna feras: hominis sic caput esca tuum.
 Q uodque ferunt brotean fecisse cupid ne mortis:
 Des tua succensæ membra cremanda pyræ.
 I nclususque necem cauea patiaris: ut ille
 Non profecturæ conditor historiæ.
 V tque repertori nocuit pugnacis iambi:
 Sic sit in exitium lingua proterua tuum.
 V tue parūm stabili qui carnine læsit athenas:
 Inuisus perreas deficiente cibo.
 V tque lyræ uates fertur periisse scueræ.
 Causa sit excidii dextera læsa tui:
 V tque agamemnonio uulnus dedit anguis oreisti:
 Tu quoque de morsu uirus habente cadas.
 S it tibi coniugi nox prima nouissima uitæ:

Eupolis hoc periit; & noua nupta modo:
Vt que cothurnam periisse licop' irona narrant:
Hæreat in fibris fixa sagitta tuis.
A ut lacer in sylua manibus spargare tuorū:
Sparsus ut est thebis angue creatus aūo.
P erque feros montes tauro rapiente traharis:
Ut tracta est coniunx imperioſa lyci.
Q uodque suæ passa est pelleſ inuifa ſorori:
Excitat ante pedes lingua reſecta tuos.
C ognitor ut tarde læſus cognomine myrrhae
Orbiſ in innumeris inueniāre locis
I nque tuiſ opifex uati quod fecit achæo:
Noxia luminibus ſpicula condat apis.
F ixus & in duris carparis uiscera ſaxis.
Ut cui pyrrha ſuifilia fratriſ erat:
E t puer harpiagæ referas exempla thiſtæ:
Inque tui cæſus uiscera patris eas.
T runca geras ſcæuo mutilatis partibus enſe:
Qualia micernus membra fuſſe ferunt.
V tue ſyraculio pœſtri et fauce poetæ:
Sic animæ laquco ſit uia clauſa tuæ.
N udaūc direpta pateant tua uiscera pelle:
Ut phrygiū cuius ſnomina flumen habet.
S axifacit uideas inſcelix ora meduſæ:
Cepheum multos quæ dedit una neci.
P otniadum morsus ſubeas ut glaucus equarum:
Inque maris ſalias glaucus ut alter aquas.
V tque duobus idem dictis modo nomen habentis:
Præfocent animæ gnoliſa mella uiam.
S ollicitoque bibas ueluti doctiſſimus olim
Imperturbato quod babit ore reuſ.
N ec tibi ſiquid amas felicius hemone cedat:
Ut ſua machareus ſic potiare tua.
V t uideas quod iam cum flämæ cūcta tenerent
Hectoreus patria uidit ab urbe puer.
S anguinc proba luas. ut auo genitore creatus:
Perſacinus ſoror eſt cui ſua facta parens.
O ſſibus inque tuiſ teli genuſ hæreat illud:
Traditur icarii qui cecidiſſe gener.
V tque loquax in equo eſt eliſus guttura agenor:
Sic tibi claudatur pollice uocis iter.
A ut, ut anaxarchus pila minuaris in alta:
Iacta que pro ſoliſ frugibus oſſa ſonent.
V tque patrem ſamacis condat te phœbus in ima
Tartara: quod natæ fecerat ipſe ſuæ.
I nque tuos ea pestis eat quam dextra corebi
Vicitropem miſcriſ argolicis que tulit.
V tque nepos æthræ ueneris moribundus ob iram:
Exul ab attonitiſ excutiaris equis.
P ropter opes nimias ut perdiſit hospes alumnū
Perdat ob exigua ſte tuus hospes opes.

- V tque ferunt frates sex cum damasitōne cæsos:
Intereat totum sic gēnus omne tuum:
- A ddidit ut fidicē miseris sua funera natis:
Sic tibi sīt uitæ tedia iuste tuæ.
- V tue sōror pelopis saxo dureris oborto:
Et læsus lingua battus ab ipse sua.
- A era si missō iaculum iaculabere disco:
Quo puer cebalides r̄etus ab orbe cadas.
- S iqua per alternos pulsabitur unda lacertos:
Omnis abydena h̄i tibi peior aqua.
- C omicus ut liquidis periit dum nabat in undis:
Et tua sic stygius strangulet ora liquor agnifernalis ora
- A ut ubi uento sum superabis naufragus æquor:
Contracta pereas ut palinurus humo.
- V tque coturnatum uatem tutela dianæ:
Dilaniet uigilum te quoque turba canum.
- A ut ut trinacrijs salias super ora gigantis:
Plurima qua flamas s̄canis ætna uomit.
- D iripiantque tuos insanis unguibus artus
Strymoniæ matres orpheon esse ratæ.
- N atus ut alteæ flammis absentibus arsit:
Sic tuus ardescat stipitis igne rogos.
- V t noua phallaca compressa est nupta corona:
Vtque pater nuptæ: cumque parente domus:
- V t cruor herculeos abiit diffusus in artus:
Corpora pestiferum sic tua uirus edat.
- Q ua sua pentiden proles est ulta lycurgum
Nec maneat teli te quoque plaga noui.
- V tque milo robur deducere fassile tentes:
Nec possis captas inde referre manus.
- M uneribusque tuis lædaris ut icarus: in quem
Intulit armatas ebria turba manus.:
- Q uodque dolore necis patriæ pia filia fecit:
Vincula per laquei fac quoque guttur eat.
- O bstructusque famem patiaris limine tecti;
Vt legem poene cui dedit ipsa parens.
- I llius exemplo uiolæ simulacra mineruæ:
Aulidis a portu qui leue uertit iter.
- N aupliadæque modo facto pro criminè poenas
Morte luas: nec te non meruisse iuuet.
- E thalon ut uita spoliauit isidius hospes:
Quem mémor a sacrâ nūc quoque pellit io.
- V tque melantheum tenebris a cæde latentem
Prodidit officio luminis ipsa parens:
- S i tua cōiectis fodiantur corpora telis:
Sic precor auxiliis impediare tuis.
- Q ualis equis pactis quos fortis agebat achilles:
Acta phrygi timido nox tibi talis eat.
- N ectu q̄ rhebus somno mcliore fruatis:
Quam comites rhebi tu necis ante diem.
- Q uam quos cum futulo morti raminetedederunt.

- Impiger hytacides: hytacidaeque comes.
Cliniadaeque modo circundatus ignibus atris
 Membra feras stigiae semicremata neci.
Vtque remo muros auso transire recentes:
 Noxia sint capiti rustica tela tuo.
Denique sarmaticas intergeticasque sagittas:
 His precor ut uiuas:& moriarc locis.
Hec tibi tantisper subito sint missa libello
 Immemores ne nos esse querare tui.
Pauca quidem fateor: sed dii dent plura rogatis:
 Multiplicantque suo uota fauore mea.
Postmodo plura leges & nomen habentia uerum
 Et pede quo debent acria bella geri.

PUBLII OVIDII
SALVATORIS

IN IBIN LIBRI
VNICI

FINIS.

Yane
831